

RÓLUNK SZÓL

A BUENOS AIRES-I MAGYAR KÖZÖSSÉG HÍRLAPJA

5X5 PERC JÁTÉK A SZAVAKKAL

- Találós kérdés
- Képrejtvény
- Anagramma
- Szólánc

-82.oldal

NYELVCSISZOLÓ

-16.oldal

INTERJÚ REDL ERZSÉBETTEL

“A Magyarország iránti szeretetem a munkámban is testet ölt; órákat, napokat, éveket, évtizedeket szenteltem néhány magyar intézménynek.

Mindig szerettem volna eljutni azokba a falvakba, városokba ahonnan a felmenőim származnak; erős bennem a honvágy, a hazaszeretet.”-18.oldal

-Redl Erzsébet (Redl Isabel Ana)

MAGYAR NYELV: A KÉPEK VILÁGA

“Kiejtünk egy szót és szinte látjuk magunk előtt a képet. Többet tudunk kifejezni, mint ami a szótárban van. A valóság nyelve, kristálytisztá nyelve.” -13.oldal

-Benedek Zsuzsi

OKTÓBER 6. AZ ARADI

VÉRTANÚKRA EMLÉKEZTÜNK –3.o.

-Martí Tibor írása

“AZ ARGENTÍNAI MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ TÖRTÉNETE”

-Benedek Lászlóné Micsinay Mária -40.o.

ISTVÁN A trón gyökeréig –52.o.

-Zólyomi Kati

„CSAK AZ ÓRANGYALOK TUDJÁK”

-Zólyomi Kati írása -8.oldal

EGY RENDKÍVÜL SIKERES MAGYAR EMIGRÁNS ÉLETPÁLYÁJA ARGENTÍNÁBAN

-54.oldal

-Székásy Miklós

INTERJÚ HALLER MIHÁLYAL

“Nagyon büszke vagyok kettős identitásomra. Úgy gondolom, hogy magyar származásom, valamint Argentínában való felnövekedésem és végzettségem, személyiségem része, és segített az intellektuális növekedésben és szakmai pozícióm elérésében.” -37. oldal

RAJZPÁLYÁZAT

-66.oldal

„KATAKOMBÁK SZAVAI”

Vetítés: november 4. -6.oldal

-Zólyomi Kati

MAGYARUL TANULNAK A GYEREKEIM!

Szülők a Szent Lászlóból -64.oldal

SECCIÓN EN ESPAÑOL

“Pienso que sólo trabajar es la única filosofía. Ayudar, colaborar y ser útil desde lo que mis posibilidades lo permitan.” -página 91.

-Alejandro Pajor
cónsul honorario

IDIOMA HÚNGARO EN LA UBA

-página 96.

-Susana Benedek

Para hispanohablantes
-páginas -87-101.

SZÜRET

-79.oldal

-Knapecz Kata, Tóth András

HAZAI ÍZEK NYOMÁBAN

-84.oldal

-Knapecz Kata, Tóth András

CITROMOS SÜTI

-Kerekes Miki -83.o.

SZAVALNAK A SZENT LÁSZLÓSOK

-77.oldal

“Nincs is jobb a Pick
szaláminál, azt
szeretem a legjobban!”

-Valentin Irina -30.o.

Amerikai
Magyar Iskolák
Találkozója
-69.oldal

RONAN PRISCILA

Humánus mokus
-80.oldal

HÁT NEM PARADOX?

Most, amikor nap mint nap annyi halálhírről értesülünk, és a mindennapok megszokott kérdésévé vált, hogy *Ma hány embert vesztettünk el?* a világ különböző tájain, az ember kicsit megtorpan, megáll, és elgondolkodik az emberi esendőségen, az élet törékenységén. Általában, amíg nincsen nagy baj, nem az a kérdés, hogy mit hagyunk majd hátra, hanem, hogy mit viszünk magunkkal, mi lesz a miénk.

Tisztán cseng a fülemben az ifjúsági istentiszteletek népszerű éneke: „Kincseket, kincseket ne a földön gyűjtsünk, / Hol a rozsdá megemészti, tolvajok ellopják, és nem marad kincseinkből semmi.”

Akkor mégis, mit viszünk magunkkal? Mi az, ami a miénk marad földi életünk lenyomataként?

„Az emberek elfelejtik, amit mondtál, elfelejtik, amit cselekedtél, de sosem fogják elfelejteni, ahogyan melletted érezték magukat.” /Maya Angelou/

Hiszem azt, hogy minden találkozásnak célja van az életben, és minden szónak, elejtett megjegyzésnek, arckifejezésnek hatása van – sokszor nem is gondolnánk mekkora. Egy fejcsóválás, ami elbizonytalanít. Egy kacsintás, ami megerősít. Egy szábiggyesztés, ami megsemmisít. Egy mosoly, ami felemel. Mindennek helye van az életben, és MINDEN VALAKIHEZ KÖTHETŐ. A szomszédhoz, az orvoshoz, a testvérhez, a tanárnőhöz, a portáshoz... hozzám.

Egy érzést, egy hangulatot, egy gondolatot ébresztünk tetteinkkel, ami a másikban tovább él, és az emlékünkel, a lényünkkel egybeforr. Ez lesz a miénk örökre.

Hát nem paradox? Azt visszük magunkkal, azt őrizzük meg, amit itthagytunk. Az a miénk, ami rólunk az emberekben tovább él; legyen az ennek a hírlapnak a majdani nosztalgikus emléke, legyen az az 1848-as szabadságharc vértanúinak önfeláldozása, legyen az az '56-os hőseink bátor kiállása.

Mi lett az övék? A nevük, az emlékük összeforrt a szabadsággal, immár örökre. Ez lett az övék, ezt vitték magukkal, és ezt hagyták hátra.

Az emlékükhöz méltó megemlékezést szerettem volna szerkeszteni, szervezni, széles összefogásban, Latin-Amerika minden magyar közösségének, ami nagyon sok időt, energiát vett igénybe. Ezért csúszott a hírlap októberi száma.

Szívélyes üdvözléssel maradok szolgálatukra,
a Rólunk szól szerkesztője,
Vágási-Kovács Anna

MARTÍ TIBOR
OKTÓBER 6.
AZ ARADI VÉRTANÚKRA
EMLÉKEZTÜNK

Az 1848–49-es szabadságharc végét jelentő világosi fegyverletétel (1849. augusztus 13.) után a császári haditörvényszék ítélete alapján 1849. október 6-án 13 honvéd főtszert végeztek ki Aradon. Mártírhálálukkal egy napon végezték ki Magyarország első miniszterelnökét is Budapesten.

Desseffy Arisztid, Kiss Ernő, Schweidel József, Pöltenberg Ernő, Török Ignác, Láhner György, Knézič Károly, Nagysándor József, gr. Leiningen-Westerburg Károly, Aulich Lajos, Damjanich János, gr. Vécsey Károly tábornokok és Lázár Vilmos ezredes, valamint Batthyány Lajos miniszterelnök halálának napja a forradalom és szabadságharc vérbe fojtásának szimbóluma lett.

Október 6-án a „Historia y cultura húngara” virtuális előadássorozat keretében emlékeztünk meg az aradi vértanúkról és gr. Batthyány Lajos mártír sorsú miniszterelnökről. 171 éve ezen a napon életüket és vérüket adták a szabadságért, hazájukért és honfitársaikért. A megemlékezésen felidéztük, hogy az 1848-1849-es szabadságharcot követő megtorlás során kb. 150 főt végeztek ki, sokakat rögtönítélő bíróságok ítélete nyomán vagy egyenesen bírósági végzés nélkül. Hőseink ők, akik életüket áldozták Magyarország függetlenségéért.

Kiválóan felkészült, honvédekből álló seregeiket számos csatában győzelemre vezető tábornokok (az aradi tizenhárom közül 12 tábornok és egy ezredes volt), Batthyány személyében pedig az egyik legősbibbi magyar főnemesi család tagjának, köztisztviselőnek álló, sikeres politikus életét törte derékba a bécsi udvar bosszúja. A kivégzések időpontjának időzítése is jelezte: a halálos ítéleteket éppen a bécsi forradalom kitörésének első évfordulóján hajtották végre. A megemlékezést követő beszélgetés során is elhangzott, hogy az udvar cinizmusa másban is megnyilvánult: a Széchenyi István által megálmodott Lánchíd átadására 1849. november 20-án, röviddel az aradi vértanúk kivégzése után került sor: a Magyarországot teljhatalommal kormányzó, az aradi vértanúkat kivégeztető, gyűlölt Julius von Haynau haladt át rajta elsőként. (Nem kevésbé megdöbbentő arra gondolni, hogy egy évszázaddal később, 1949. november 20-án Rákosi Mátyás jelenlétében adták át a második világháború végén a németek által felrobbantott, újjáépített Lánchidat.)

A szabadságharcot követő megtorlás során a „bresciai hiénaként” elhíresült vérszomjas Haynau tábornok példát kívánt statuálni. Sok tragédiát okozó működésének az aradi tizenhárom mellett mások is áldozatul estek. Árvák és özvegyek maradtak utánuk, családok nyomorodtak meg.

Műsorunkban a megtorlás többi áldozatáról is megemlékeztünk: felidéztük Rákosi Viktor (1860–1923) Korhadt fakesztek (1909) c. novelláskötetét, amelyben az író a szabadságharc közkatonáinak, a közember sorsát mutatta be megindító módon. Olyan emberekét, akik vérüket vagy boldogságukat adták a nagy, közös ügyekért. Ilyenek a Korhadt fakesztek hős lelkű kisemberei. 1848-49 forradalmának és szabadságharcának aligha állítottak szebb emléket, mint ebben a novelláskönyvben.

A megemlékezés keretében a vértanúhoz kapcsolódó több érdekes, kevésbé ismert forrást is bemutatunk: a résztvevők láthatták a pesti Szent Rókus plébánia halotti anyakönyvének gr. Batthyány Lajos miniszterelnökre vonatkozó, szomorú bejegyzését: *„Gróf Batthyány Lajos, Magyarország miniszterelnök, [születési helye:] Pozsony, házasság, római katolikus, 40 éves, agyonlővetett az osztrák haditörvényszék által és holtan hozatott be az újépületből”.*

Illetve a kapcsolódó megjegyzést: *„ideigh a barátok kriptájába lőn elhelyezve”.*

Az aradi vértanúk portréival együtt felidéztük utolsó, családtagjaikhoz írt leveleik egy-egy részletét is, ezeket nem lehet megrendülés nélkül olvasni. Nagysándor József tábornok utolsó mondata ez volt kivégzése előtt: *„De rettenetes volna most az elmúlásra gondolni, ha semmit sem tettem volna az életemben! Alázatosan borulok Istenem elé, hogy hőssé, igaz emberré, jó katonává tett.”* A mártírok közül többen a jövőnek, nemzetünk mai ifjúságának is üzennek. Kiss Ernő tábornok utolsó szavai ezek voltak: *„Istenem, az újkor ifjúsága egész ember lesz-e? Árpádok dicső szentjei virrasszatok a magyar ifjúság felett, hogy Krisztusé legyen a szívük és a hazáé az életük.”* Azt gondolom, nagyon akart figyelmeztetni sokakat. Kivégzése előtt Aulich Lajos ezeket a szavakat mondta: *„Szolgáltam, szolgáltam, mindig csak szolgáltam. És halálommal is szolgálni fogok.”* Sokunk szerint a mai kor egyik legnagyobb hiánya a szolgáló lelkület. Érdemes tudatosítanunk, hogy a közösségek, így a diaszpórában élő magyarság megmaradásának egyik garanciája is a közösségekért végzett szolgálat.

Megemlékezésünk végén meghallgattuk Kossuth Lajos aradi vértanúkat kegyelettel méltató szavait; az 1890. október 6-i aradi megemlékező ünnepségre turini száműzetésében, fonográffal rögzítették Kossuth Lajos ünnepi beszédét:

„A világ birája, a történelem fog e kérdésre felelni. Legyenek a szentemlékű vértanúk megáldottak poraikban, szellemeikben a hon szabadság Istenének legjobb áldásaival az örökké valóságon keresztül; engem, ki nem borúlhatok le a magyar Golgota porába, engem October 6ka térdeimre borúlva fog hontalanságom remete lakában látni a mint az engem kitagadott Haza felé nyujtva agg karjaimat a hála hő érzelmével áldom a vértanúk szent emlékét hűségükért a Haza iránt, 's a magasztos példáért, melyet az utódóknak adtanak; 's buzgó imával kérem a magyarok Istenét hogy tegye diadalmassá a velőkig ható szózatot, mely Hungária ajkairól a magyar nemzethez zeng. Úgy legyen. Amen!”

Dicsőség a hősöknek!

[Az előadás megtekinthető a „Historia y Cultura húngara” YouTube csatornáján.](#)

Ahogy a Zrínyi Ifjúsági Kör keretében hagyományosan úgy nevezzük meg '56-ot mint "A legtisztább forradalom", most két ellentétes fogalomra építjük fel az iskolánk pandémiás éve videóba foglalt tiszteletadását:

"Zsarnokok a zsarnokságról — Magyarok a szabadságról"

Népünk legsötétebb, legfélelmetesebb és legigazságtalanabb korszakát, elkerülhetetlenül forradalom és a legegzenletlenebb szabadságharc követte. Az egész világot megrázó magyar hősiesség szelleme döntötte le később a szovjet kommunizmus összes falát!

Manapság is találhatunk zsarnokságot az egész világon! Egyre jobban kell kiállni a szabadságunkért, emberi jogainkért! Ilyen ihlettel állt össze egy kis előadócsoport, hogy verssel, énekkel, képpel, filmmel, tavaszi virággal és őszi levelekkel beszéljük át a zsarnokságot és a szabadságot! Az európai ősz és a dél-amerikai tavasz találkoznak egyetlen, kitartó felkiáltás alatt!

Hogy beomoljon minden létező katakombába, hogy a zsarnokok eltűnjenek a föld színéről, hogy a népek szabadsága megvalósuljon!

És, hogy a magyar nyelv szépen megírva, szépen kiejtve, gyönyörűen énekelve eljuthasson minden magyar családhoz. Idén azonban a tartalom egy része spanyol nyelven is megjelenik, hogy a Forradalmunkat és Szabadságharcunkat megértse minden velünk/mellettünk tartó nem magyarajkú érdeklődő. Október végén lesz bemutatva/elérhető a hálón.

Előadják: **Balogh Kovács Jónás, Fuchs Monika, Gryllus Dániel** (Kaláka, Magyarország), **Jeszenszky-Böhm Zsuzsanna, Kiss Borbála, Knapecz Kata** (Magyarország), **Makkos Zsófi, Lencz Károly, Pál István** "Szalonna" (hegedűművész, Magyarország), **Szi Andrea, Domingo Szi Lara, Tóth András** (Magyarország), **Ürmösi-Incze Hunor** (Erdély), **Ürmösi-Incze Mária Terézia** (Erdély), **Zaha Alexandra, Zólyomi Kati**.

HELTAI JENŐ: SZABADSÁG

/részlet/

Tudd meg : szabad csak az, akit
Szó nem butít, fény nem vakít,
Se rang, se kincs nem veszteget meg,
Az, aki nyíltan gyűlölhet, szerethet,
A látszatot lenézi, meg nem óvja,
Nincs letagadni, titkolni valója.

Tudd meg : szabad csak az, kinek
Ajkát hazugság nem fertőzi meg,
Aki üres jelszókat nem visít,
Nem áztat, nem ígér, nem hamisít.
Nem alkuszik meg, hű becsületéhez,
Bátran kimondja, mit gondol, mit érez.

Nem nézi azt, hogy tetszetős-e,
Sem azt, kinek ki volt, és volt-e őse,
Nem bámul görnyedőn a kutyaőrre
S embernek nézi azt is aki póre.
Tudd meg : szabad csak az, aki
Ha neve nincs is, mégis valaki,

Vagy forró, vagy hideg, de sose langyos,
Tüzet fölöslegesen nem harangoz,
Van mindene, ha nincs is semmije,
Mert nem szorul rá soha senkire.
Nem áll szemébe húzott vaskalappal,
Mindég kevélyen szembe néz a Nappal,

Vállalja azt, amit jó társa vállal,
És győzi szívvel, győzi vállal.
Helyét megállja mindég, mindenütt,
Többször cirógat, mint ahányszor üt,
De megmutatja olykor, hogy van ökle....
Szabad akar maradni mindörökre.

ZÓLYOMI KATI
“CSAK AZ ŐRANGYALOK TUDJÁK”

— *Második eset* —

E sorok elolvasásához bizonyos tág ész, de talán legfőbbképpen hit kell! Szerencsés vagyok, hogy velem történt meg, és hosszú idő után merész is, hogy most itt megosztom ismeretlenek előtt is! Az előző “Rólunkban” kezdtem el, nem véletlenül, így hát vállalom a folytatást, a csodáknak tűnő “angyalos esetek” szerény továbbboncolását!

Bolygónkon inogunk, egymás mellett, sajnos nem mindig összhangban mi, az “élőlények”. Viszont csak az állatok és a gyerekek őrzik meg az ösztönt, a bölcsességet és az igazi jószágot, ártatlanságot. Az állat egész életén át, viszont a gyerek elveszti, ahogy megnő és fejlődik (fejlődik?). Bebizonyosodott, hogy az állat “érez, lát és hall” dimenziók határain (létezik a határ?) is túl. Azonos módon a gyerek is! Minél kisebb a gyerek, annál természetesebb, hogy “átlépi” azokat a megszabott “vonalat” és játszik velük, kommunikál a “másik oldallal” (van ellenkező oldal, vagy a miénk hasonmása, és csupán arrébb van?). Ha felnőtt korban is megtehetnénk, több mint valószínű, hogy bele is zavarodnánk! Azért veszítjük el ezt a képességünket (is). Aki nem veszti el vagy “közvetítővé” válik és fejleszti, vagy egyszerűen belebolondul...

Háromdimenziós világunk mellett suhan el, a körül táncol a negyedik is.

Erről a negyedikről mesélek, hogy simán szórakoztassalak, hogy esetleg eszedbe jusson saját élményed, vagy csupán, ahogy én: higgy.

Évekig voltam egy intelligens, művelt, különös humorérzékű, szigorú magyar idős özvegyasszony kísérője. Minden nap négy-öt órát töltöttem vele. Kezdetben nehéz volt, mindkettőnknek. Neki “intruder” voltam, mert megzavartam intim életét, szokásai megfigyelője lettem, beleszóltam a kosztjába, “a biztonság kedvéért” eszébe juttattam dolgokat. Mivel mind a ketten határozottan szerettünk “okosan” társalogni, nevetni, az első napok elteltével szépen elfogadtuk egymást. Nekem kellemessé vált a feladatom, az asszony pedig “megszeretett” engem. Bizalmasok lettünk, élveztük egymás társaságát, és a humorunk megoldotta a legsúlyosabb helyzeteket is. Múlt az idő, és pesztonkázásom egyre inkább aggodalommmá vált. Asszonykám memóriaképességét egy általános “zűrzavar” és feledékenységgel helyettesítette. Már nehezebb volt a beszélgetés, ritkább a nevetés, de azért a szeretet épségben maradt. Egy délután, megérkezésem órája előtt öt perccel, az asszony elesett és csípőrepedéssel kórházba szállították. Utánasiettem. A szép régi épület harmadik emeletén helyezték el. A kistermetűre zsugorodott teste még apróbbnak hatott a hófehér, kikeményített lepedő alatt. Csillapító hatása alatt volt még, békésen szundikált. Melléltem, az ágy szélére, és óvatosan megfogtam a kezét. Hetekig feküdt benn. Protézishiány miatt addig halogatták a műtétét, míg már beforrt a csontja. Viszont nem javult. Szemei átnéztek rajtam, már nem engem kerestek mint korábban szokták. Jó étvágya azonban segített: ez volt az egyetlen kommunikálásunk: szájba adtam, kanálról kanálra az ételt, friss vízről gondoskodtam és sokat meséltem neki mindenféléről, míg ismét körülfonta az álom. Napról napra gyengébb lett, kezdte elhagyni őt az élet.

Egy délután, amikor betoppantam a szobájába, vidáman fogadott, és meglepetésemre, az ágy szélén ült. Boldogan, igyekeztem leülni mellé, de kacagva figyelmeztetett:

“Hé, arrébb ülj, ne a barátom ölébe!”

Na, gondoltam magamban, jól nézünk mi ki, és habri módon csak ezt sikerült válaszolnom:

“Hahaha, örülök, hogy jobban vagy és viccelődsz velem!” (és megint készültem leülni).

“Katikám! Mondom, hogy arrébb ülj! Hadd mutassam be új barátomat!” (megdermedve látom, ahogy rámmutatva “bemutat” egy “valakinek”, **aki ott ül az ágy szélén...**)

Széjjelnéztem, a másik ágyban éppen kezeltek egy beteget. Kérdeztem az ápolónőtől:

“Véletlenül ma járt itt valaki az asszonykámnál? Történt vele valami különös?”

“Nem” (válaszolja a fiatal lányka, míg folytatja dolgát) *“viszont szóltak az előző turnusból, hogy már tegnap este óta hangosan és az “önök” nyelvén (a magyarra utal) beszélget magában és nagyokat nevet.”*

Mire visszafordítottam a fejem már engedélyt kaptam, hogy leüljek, hiszen “a barátom éppen elment” jelezte kissé csalódottan az asszony. Vagy egy hétig ismétlődött a helyzet olyannyira, hogy már tudtam hova ülhetek le és hova nem. Megtudtam azt is, hogy az új “látogató” kb. 40 éves, göndör, barna hajú férfi, hogy sötétszürke öltönyben szokott jönni, kiskalappal, és kezei nagyok, melegék és kifejezőek és, hogy nagyon szépen beszél magyarul is (is?), ill. olvasott és művelt! Még azt is (ezt hallván is megdermedtem), hogy kétszer-háromszor **nem egyedül jött!** Egy délután szomorú arccal fogadott az asszony. Elmondta, hogy a barátja értesítette, hogy “egyelőre” már nem fog jönni, **mert megváltozott a helyzet...**

“Kivel fogok beszélgetni?” — panaszkodott...

“Hát velem, mint mindig!” — válaszoltam, és egy nagyot sóhajtottam, szinte megkönnyebbülve.

“Ah, az nem ugyanaz!” — sópánkodott...

Az asszony már nem került haza a szép házába, hanem öregotthonba vitték, „*esetleg még sikerül elérni, hogy lábra álljon*”. Mert ugyan, és az orvosok nem értették az okát, az asszony már nem tudott felállni. Bár állította, hogy ő áll, jár és “szaladni is tud”.

Elkeseredve fogadtam el ezt az új valóságot. Szóval már az aggok otthonában folytatódott a szolgálatom. Ha szépek voltak a délutánok kivittem (vagyis toltam a kerekesszékekkel együtt) az utcára, kávéházba is. Vagy egy év telt el, míg egy nap megint azt a “különösen” boldog arckifejezést ismertem fel az arcán:

“Képzeld el (mondta), itt volt az este a barátom! Azt mondta készüljek, mer hazavisz engem! Először nem ismertem rá, másképp nézett ki, de aztán rájöttem, hogy mindegy.”

“Ki visz haza drágám, mikor?” —kérdeztem önfeledten.

“Hát ő, akinek az ölébe akartál ülni! Hahaha”

Saccolásom szerint két hét telhetett el. Ezalatt az asszony beteg lett, egy délután azt kérte tőlem, hogy:

“Szóljál kérem, ha jön a Kati!” — vagyis már nem ismert rám...

Hajnalban értesítettek, hogy elhunyt, elaludt. Mosollyal a száján.

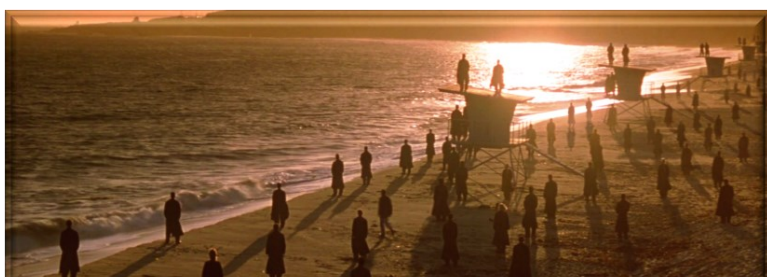
Azóta megerősítettem gyanúimat. Már hallottam, olvashattam is a haldoklókat kísérő angyalokról. Őket hívják “fekete angyaloknak”, mert a tanúk sötét öltözetben írják le őket. Mint az asszonykám is. Mindig férfiak, középkorúak és nagyon kedvesek. Sem angyalok, sem emberek. A középút szolgálai. Szólnak, hogy készülnöd kell. Feladatuk az, hogy felkészítsenek a másik “állapotra”, dimenzióra, az “alagút” végén látszó világosságra! Erről, majd a következőkben írok, családomban megtörtént esetről (drága Nagymamámmal).

Arról is tudunk, hogy a haldokló betegek nagy hirtelen úgy tűnnek, mintha rendbe jönnének, és aztán mégis elhunynak. Ez talán azért lehet, hogy az utolsó földön töltött idejüket tehesse szebbé a “fekete angyal”. A kórházakban nagyon gyakoriak, már “megszokottak” ezek az esetek: elfogadott tény az orvosok, ápolók, sőt még a takarító személyzet körében is! Hiszen ők hallgatják meg a betegeket, ők tapasztalják nap mint nap a halál ezerféle változatát!

Nagyon érdekes az is, hogy ezek annyira megrázó élmények, hogy sokmindenki el is felejt, hogy átélte. Pl. az a sebészorvos esete, aki évekig feledésben tartotta azt, hogy egy műtéasztalról a paciense “tükörmása” felállt és egyszerűen elsétált egy magas, vadidegen, sötetruhás férfival...

Ide-oda csúszkálnak néha a dimenziók? Vagy megy s jön a hitünk? Talán túlságosan felületesek lettünk?

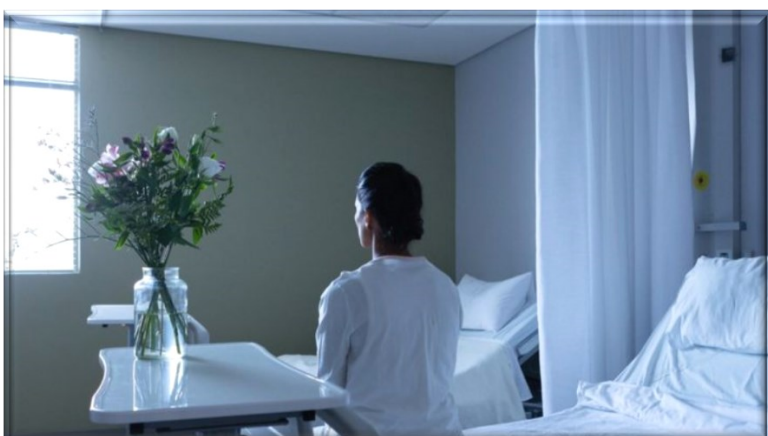
Az életünk során millió rendkívüli helyzet vesz körül. Ha megfigyelőképességünk nem ment volna annyira tönkre a nagy rohanásban (hova sietünk?), kíváncsian felfigyelnénk a tünetekre, a jelekre. Ha érzékeink egészét használnánk, észrevennénk azt, hogy a közöny, a rutin, a lapos óráink hirtelen más színű árnyalatot kapnak, átsuhan mellettünk az ismeretlen csodája, és ránktekint az ég!

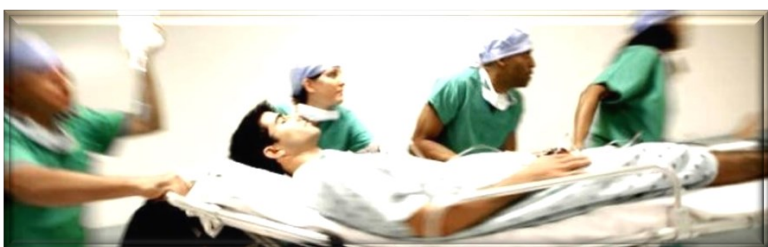
Pillanatkép a "Szerelmes angyal" filmből

Régi festmények is ábrázolják őket

A beteg mellett talán ott ül az angyala is...

"Ne aggódjatok, már amúgy is **mennünk** kell..."

Az angyal kezében vigasz, béke, nyugalom...

GONDOLATOK A MAGYAR NYELVRŐL

BENEDEK ZSUZSI

MAGYAR NYELV: A KÉPEK VILÁGA

Miért olyan vonzó számomra a magyar nyelv? Mi teszi annyira érdekessé? Egyrészt a tökéletes nyelvtani felépítése, de másrészt az, hogy képekben beszél, mondhatjuk azt, hogy képies nyelv. Olyan mint egy vetítés. Kiejtünk egy szót és szinte látjuk magunk előtt a képet. Többet tudunk kifejezni, mint ami a szótárban van. A valóság nyelve, kristálytisza nyelv. Minden ragnak jelentése van és olyan, mintha a világ teljességében gondolkoznánk. A nyelvünk nagy bölcséletet tartalmaz és minden fogalom visszavezethető a legvalóbb kézzelfogható valósághoz.

De lássunk példákat. Miről is beszélek? Vegyük elő azt a szót, hogy **sejt**. Mi egy **sejt**? Ember, állat, növény szervezetének legkisebb alaki, élettani, fejlődési egysége. Tehát valami nagyon nagyon kicsi. Valami iciri-piciri. S ha azt mondom, hogy **sejtem**, akkor beugrik a kép: kicsi. Kicsit tudok róla. Inkább valamilyen érzésünk van az ügyről mint tudásunk. **A sejtelem homályos megérzés.** Március elején nem is sejtettük, hogy micsoda év vár ránk, nem is sejtettük, hogy 6 hónapig karanténban leszünk. Ki sejtette ezt? Senki. Vagy ha hétköznapi dolgokra gondolunk, azt szoktuk mondani, *halvány sejtelmem* *sincs* róla, hol van a kulcsom. Vagy azt, hogy *halvány fogalmam* *sincs*. Ezen is érdekes elgondolkozni: **fogalom**. Ebben a szóban az a rag szerepel, hogy FOG. Mit jelent ez a szó? Egyrészt a szánkban lévő testrész neve, de azt is jelenti, hogy azzal az ember valamit fog, tart. Ehhez rakosgatunk új ragokat, és így keletkeznek tucatszámra az újabb szavak, mint például fogság, fogamzás, fogda, fogoly, fogad, kifogás, foglalkozni...

Még az elvont „fogalom” szavunk is hű a valósághoz, hiszen a fogalom fog valamit, fog egy jelentést. Milyen érdekes például az a kifejezés, hogy **fogd be a szádat**. Aztán például ilyen is lehetséges: **megfogta a festék**, befestődött, foltos lett. Nem remek? Ez többszörösen is képszerű, igazi látvány, ahogyan a festék fogja az anyagot, nem akarja elengedni. Persze jelképes, hiszen nem a kezével fogta meg... De van ennél még érdekesebb is: **fogta magát** és elkezdte átalakítani a házát. Ezek a szavak, kifejezések mind azonos szóhoz kapcsolódnak, de mást és mást jelentenek. Értjük, tudjuk mit jelent az alapszó, és minden új fogalom visszakanyarodik ehhez. Igazi nagy gazdagságról van itt szó! A magyar nyelv a képek világát tárja elénk. Túlmutat az értelmén. Amikor mondunk valamit, azt képekben látjuk. Ámulatos ez a szó is: **kép**.

Figyelj csak: **képes leszek** azt megcsinálni. Ha megteszem, lesz kép róla. Ott lesz, tehát képes vagyok rá, vagy esetleg **képtelen**. Mert amit nem végzek el, azt le sem tudom fényképezni, arról nincs kép, nem tudok képet festeni magam elé. Na, meg amikor azt mondjuk, **képzeld el mi történt Jóskával!** Ha azt mondom képzeld, el, parancsolom, hogy lássad a képet, kép lesz belőle.

Képessége van valamire, meg tudja tenni, valóra válik, képpé váli. Egy **képzésre** megyek, ahol **kiképeznek** engem. Hát nem csodás? Viszont ha más képem van valamiről, mást gondolok, akkor azt mondom: ne haragudj én **másképpen** gondolkozom. Más képet látok. Egyértelmű a szó jelentése, nem?

Csak **legyünk képesek** megőrizni drága anyanyelvünket, ezt a gazdag nyelvet, amelyik mindennap meglep minket újra és újra.

Október hónapban vagyunk. Nem lehet kihagyni a **forradalom** szavunkat. **Forr** az alapja: hő hatására légneművé kezd válni, és bugyborékolva mozgásban van.

Nyelvünkben mind rajta lehet kapni a valóságot a fogalmakban. Az elnyomott osztályok forrnak, mozgást, felkelést szerveznek, egy gyökeres átalakulást, egy új rend létrehozását keresik. Amikor a víz forr, a bugyborékok mozognak, a meleg árad, az emberben felébreszti a szabadságharcok képét, a lázadó nép küzdelmét egy változásért. De a törött csont is forr, összeforr, összenövőben van, egyesül. A forradalomban is egyesül a nép egy célért! Forrás: a földből természetes úton előtörő víz és ennek helye. Ezek után érthető, hogy azt is jelenti, hogy ok, tény, amelyből valami ered, származik. S így a forradalom szónak még több ereje van. S ha szétszedem ezt a szót: **FORR A DALOM!!! SZABADSÁG! FORR A VILÁG BÚS TENGERE, Ó MAGYAR!**

Utógondolat

Tollas Tibor verséből, **Bebádogoztak minden ablakot**, szeretném idézni az első és utolsó versszakot. Ezt tették akkor, 1956-ban. Elvették a reményt, az utolsó csepp szabadságot is. Elgondolkozunk.

*Az életből csak ennyi fénymaradt,
csillagos ég, tenyérnyi napsugár
Ezt vártuk nap-nap, homályos falak
Üregéből esténként-délután,
S elvették ezt is, a tenyérnyi napot,
Bebádogoztak minden ablakot.*

...

*A rádiók csak üvöltsék rekedten
A szabadságot s az ember jogát.
Itt érzi csak befalazott testem
A milliókkal Moszkva ostorát.
S Váctól Pekingig zúgják a rabok:
**-Ha nem vigyáztok, az egész világon
Bebádogoznak minden ablakot!-***

Ezt vessük a fejünkbe. Ez ma is áll:

***-Ha nem vigyáztok, az egész világon
Bebádogoznak minden ablakot!-***

BENEDEK LÁSZLÓNÉ MICSINAY MÁRIA

Zrínyi Ifjúsági Kör

Nyelvcsiszoló tanfolyam anyagából

FÉNYESÍTÜK A NYELVET, HOGY NE ROZSDÁSODJON MEG MAGYAR NYELVTUDÁSUNK

A **Zrínyi Ifjúsági Körben** 2010 óta havonta egyszer nyelvcsiszoló tanfolyamot tartok azok számára, akik fontosnak tartják ápolni, és csiszolni a magyar anyanyelvet.

Idén már a 11. évet kezdtük volna, de közbejött a koronavírus.

Itt közlünk a már leadott anyagból, amit minden hónapban ki fogunk egészíteni.

LY vagy J?

Pótold a hiányzó j hangot jelölő mássalhangzókat!

Karikázd be a többféleképpen is kiegészíthető kakukktojásokat!

fo__dogál__on, f__ord, forté__, gereb__e,
gó__a, gomo__felhő, gömbö__ű, gyp__ú,
gyű__tőszenveté__, halpikke__, he__egy,
hé__, hé__a, hangyabo__, hóakadá__,
homá__, hüve__ku__, __árdaszegé__,
__égkristá__, __ogsegé__, kakastaré__,
kalama__ka, kara__, kéte__, klub__uk,
konvo__, korcso__a, ková__og, ku__torog,
laká__os, lesü__ed, __ukacsos, ma__ális

Írd a kiejtett alakok mellé a szabályos írásmódjukat!

[eddző] = _____

[haggyán] = _____

[teccik] = _____

[ózsdí] = _____

[maddzag] = _____

[jáccik] = _____

[mingyárt] = _____

[minnyájan] = _____

[kabzsi] = _____

[pünkösöd] = _____

[peddзи] = _____

[hácsó] = _____

Megoldás: edző, hagyján, tetszik, ósdi, madzag, játszik, mindnyárt, mindnyájan, kapzsi, pünkösöd, pedzsi, hácsó

Húzd alá a helyesírási hibákat az alábbi mondatokban, majd a hibás szavakat írd le kijavítva!

- ♦ Bár már szédelgett a fáradságtól, de még mindig fáradtságot nem kímélve dolgozott.
- ♦ Óvatossan hajts, ne rohandd, ne száguldd végig az utat!
- ♦ Ne lőjj túl a célon, meg ne lödd a vadászokat!
- ♦ Bocsájtss meg neki, ne áruld el, ne mond meg a szüleinek!
- ♦ Megjött a kedve ahoz, hogy aféle papírállatkákat hajtogatson.
- ♦ Eképp intette: Idejében kezd el és fejezd be a munkát!

Hányféle határozót lehet -val, -vel ragos főnévvel kifejezni? Egészítsd ki a mondatokat a megadott szavak -val, -vel ragos alakjával! Milyen helyesírási alapelvek érvényesülnek a -val, -vel ragos főnevek helyesírásában?

A fecskék nagy _____ (gond) nevelik fiókáikat az eresz alatti fészekben.
Az ablakpárkányon egy bánatos kismadarat pillantottam meg leszegett _____ (szárny).
Egy _____ (gally) hesegette el a szemtelen legyeket a zamatos dinnyéről.
Sokat bajlódott a százéves nyirkos házban a _____ (doh).
Boldogságtól pirosuló _____ (arc) toppant be a szobába.
Egy _____ (árnyalat) világosabb tapétát szeretnék a nappaliba.
Több _____ (kosár) hazavihettek a finom, ropogós cseresznyéből.
Szemmel láthatóan _____ (kedv) fogott hozzá a verstanuláshoz.

IDEGEN SZAVAK TOBZÓDÁSA

Hogyan mondjuk szebben magyarul?

ORGANIKUS	KONCENTRÁL	POLLEN
ÚVÉ	GRAVITÁCIÓ	SZTRÁDA
KAOTIKUS	ARCHAIKUS	EMBLEMATIKUS
IDENTITÁS	KEMIKÁLIA	BALKON
SZIMPATIKUS	ANTIPATIKUS	OPTIMISTA
PESSZIMISTA	REKLAMÁL	PETÍCIÓ

Megoldás: gonddal, szárnyal, gallyal, dohval, arccal, árnyalattal, kosárral, kedvvel,

VÁGÁSI-KOVÁCS ANNA
INTERJÚ
REDL ERZSÉBET ANNA
MESÉL CSALÁDRÓL,
KÖZÖSSÉGRŐL, AMISZ-RÓL

Redl Erzsébet Annát (Isabel Ana Redl) először a Kőrösi Csoma Sándor Program keretében, mentor-helyettesemként ismertem meg. Tőle érkezett az első üzenet innen, Argentínából: *“Szeretettel várunk!”* Jólesett. Azóta megismerhettem őt az AMISZ elnökeként, a Szent László iskolát érintő tevékenysége révén, és nagymamaként, hiszen az unokáival a Zrínyi Ifjúsági Kör óvodájában és hétvégi iskolájában is alkalmam van heti rendszerességgel, online találkozni. A karantén lassította az ismerkedés folyamatát. Örülök, hogy megszületett ez az interjú.

2000. március 25. — Felavatás
Redl Erzsébet, Patrubány Mikós, Emődy Csaba, Bíró Mariann, az argentin zászlót tartja Rebecchi Eva

Szent László Iskola

A családomból először az anyai nagymamám bátyja, Baán Mátyás érkezett Argentínába 1924. január 9-én, a Francesca nevű hajón. Hét éves voltam, amikor meghalt, de tisztán emlékszem, hogy amikor meglátogatott minket Buenos Airesben, mindig a nyakába vett, elvitt fagyizni, és magyarul beszélt hozzám.

Anyai nagyapám, Végh Béla (Adalberto Vegh) egy évre rá, 1925-ben érkezett Somogy megyéből Argentínába. Református családból származott, mestersége lakatos-mechanikus volt. Őt soha nem ismerhettem meg, mert nagyon korán; 44 évesen életét vesztette. Felesége, a nagymamám, Baán Erzsébet (Isabel Baan de Vegh) a Szlovákia területén lévő Ipolyságból származott, katolikus családból. Még Magyarországon a budapesti telefonközpontban dolgozott. Nagymama mindig velünk lakott. Nagyon szerettem, sokat játszott velem, és emlékszem, nagyon sokat dolgozott a ház körül. 1983-ban édesanyámmal lehetősége volt visszamenni látogatóba Magyarországra, de szülővárosába már nem jutott el. Édesanyám, Végh Erzsébet Rózsa (Isabel Rosa Vegh) 1922. május 23-án született, még nem volt három éves, amikor Triesztből elindult a családdal a hajó Argentínába.

Édesanyám az iskoláit – az általános iskolát, és a kereskedelmi középiskolát – Argentínában végezte. Angolul tanult. A gyerekei érkezéséig dolgozott. Hét éves voltam, amikor a testvérem, Redl Ferenc Béla (Francisco Adalberto Redl) született.

Nagymama hímezte falterítő az 1950-es évekből

Isabel Rosa Vegh dokumentuma, 1936. február 10.

1

ČESKOSLOVENSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA
MINISTERSTVO VNITRA
SLOVENSKÉJ SOCIÁLISTICKEJ REPUBLIKY

RODNÝ LIST

V knihe narodení (rodnej matrike) matričného obvodu
Šahy, okres Levice
zväzok 2, ročník 1900, str. 37, por. č. 37 je zapísané.

Deň, mesiac, rok narodenia	13.3.1900 - trinásť marec tisíc deväťsto
Miesto narodenia	Šahy
Meno a priezvisko dieťaťa	Alžbeta Baánová
Pohlavie	ženské
Otec	Meno a priezvisko: Matúš Baán deň, mesiac, rok a miesto narodenia: 50 ročný - Hódmezővásárhely
Mama	Meno a priezvisko: Mária rod. Hefterová deň, mesiac, rok a miesto narodenia: 27 ročná - Nagyoroszi
Poznámky	Dátum zápisu do matriky: 17. marca 1900

V Bratislave dňa 11. 8. 1975

vedúci oddelenia

21-3/5672-3573-71

N. DE ORDE

10

1975

Isabel Baan, a nagymama dokumentuma, 1975.

Édesapám Redl Ferenc Sándor (Francisco Alejandro Redl) a mostani Horvátország területén, Belovárban született 1903. március 15-én. Tanult Pécsen, majd az egyetemi tanulmányait a budapesti Magyar Királyi József Műegyetemen végezte. A Magyar Királyság pecsétjével ellátott építészmérnöki diplomáját 1927-ben szerezte. 1931. november 9-én indult Argentínába egy jobb jövő reményében, hiszen Magyarországon szénbányában kellett dolgoznia; a nagy gazdasági világválság okán nem volt szakmájának megfelelő munkalehetőség. Az édesapja, az apai nagyapám 1914-ben, az első világháborúban vesztette életét. Édesanyja, a nagymamám, és testvére, a nagynéném Pécsen maradtak. Állandóan leveleztek. Édesapám 50 éven keresztül a szakmájában tudott dolgozni Argentínában; több mint 1500 épületet tervezett, épített, restaurált. Bútorokat és vas kiegészítő szerkezeteket tervezett.

Francisco Alejandro Redl 1931. november 9-én, Budapesten kiállított útlevéle

Francisco Alejandro Redl tervezése, Mercado del Litoral

Torre en Juramento y Zapiola, Belgrano negyed, CABA

A két nagyapámat, és apai nagyanyámat csak fényképekről ismerhettem, de nagyon a szívemben vannak mind a mai napig.

Édesapám sohasem tért vissza Magyarországra, de nagyon szépen mesélt nekem Pécsről és Budapestről. Sokat játszott velem hétvége; megmutatta hogyan kell ellőni a légpuskát, valamint megtanított íjjal és nyílalal lőni. Volt egy nagyon nagy kertünk, ahol mindkettő céllövést gyakorolhattuk, és ahová dáliaikat, rózsabokrokat, százszorszépeket ültettünk. Még sárgabarack- és citromfánk is volt. Vele tanultam rajzolni, festeni, és ő szeretette meg velem a matematikát. Miatta tetszett meg az építészet, és választottam ezt a karriert. Én is építészmérnök vagyok.

A férjem, Valentin Ferenc Nagykanizsán született 1941-ben. 1957 januárjában, az '56-os forradalom után menekült el Magyarországról. Menekülés közben átúsza a fagyos Mura folyót, közel Letenyéhez. 1958. január 7-én érkezett Argentínába a Salta nevű hajón, midősze 16 évesen. 18 évesen ismertem meg a Buenos Aires-i Magyar Egyesületben, San Isidron, majd a vőlegényem lett, és 8 évre rá a férjem. Nagyon boldog, teljes életet éltünk. 2004. május 1-jén vesztettük el.

REPUBLICA ARGENTINA
MINISTERIO DEL INTERIOR
DIRECCION NACIONAL DE MIGRACIONES

CERTIFICADO Serie A N° 0277.138

Buenos Aires, 30 da 11 do 19 74.

El 7-1-58 se encuentra registrada la llegada
al país en el vapor "Salta"
del Ferenc Valentín
nombre, apellido del pasajero y nacionalidad

edad: 16 años, soltero, Húngaro
fecha de nacimiento y edad: 7-1-58, 3º clase
bajo el N° 11/21 y clasificado como: Permanente

El presente certificado se extiende a pedido Francisco Valentín
expedido por Policía Federal Céd. Ident. N° 10.370.790
de ser presentado para trámites de Ciudadanía y al solo efecto

El causante se encuentra legalmente domiciliado en el País

F.V.P.

Solicitud N° 076545

INES DE LAS NIEVES BARRAS
JEFE DIVISION REGISTROS Y CERTIFICADOS
DIRECCION NACIONAL DE MIGRACIONES

Francisco Valentin Argentínába érkezésének dokumentuma

Otthon magyarul beszéltünk, keverve a nyelvet a spanyollal. Elsőszülött fiam Valentin Francisco Antonio (Ferenc Antal) 1976-ban született, majd négy évre rá érkezett a második fiam, Valentin Juan Alejandro (János Sándor). Bár igaz, hogy soha nem tanultam magyarul, mindig magyar barátok vettek körül. Együtt dolgoztam Pesti József atyával, a Szent László Iskola alapítójával, aki csak magyarul beszélt hozzám. Részt vettem minden konferencián, beszélgetésen, vitán, misén, amelyeket magyar nyelven tartottak. Tisztában vagyok azzal, hogy a magyarom a családi berkekben használt "konyhanyelv", de a Magyarország iránti szerelmem valódi, őszinte, és az életemből, "ad honorem" nagyon sok évet dolgoztam együttműködve és támogatva a magyar intézményeket. Büszke vagyok rá, hogy mindkét fiam beszél magyarul, ráadásul a pici unokáimhoz is magyarul beszélek. Hálás vagyok, hogy a fiaim jártak cserkészetbe, Zrínyi Körbe, ahol szépen megtanulták a helyes magyar kiejtést. Mindkét fiam Magyarországon töltött néhány hónapot a gimnázium befejeztével, majd amikor már megnősültek a feleségeikkel is visszatértek.

Igaz, többször jártam Magyarországon – 1978-ben, 1986-ban, 1995-ben és 2016-ban –, mindig a saját erőmből utaztam. Mindig találkoztam édesanyám unokatestvéreivel (kilencen voltak, már csak ketten élnek), és rendszerint ellátogattam a férjem öccséhez – Valentin Jánoshoz – Nagykanizsára.

Mindig érzékenyülök, sírok, amikor azokon a helyeken járok, amiket korábban a férjemmel együtt látogattunk meg. Annak ellenére, hogy nagyon érzékeny, romantikus vagyok, és mélyen meg tudok hatódni, soha nem tudtam ezt kifejezni, inkább hideg, strukturált embernek tűnök. A Magyarország iránti szeretetem viszont a munkámban is testet ölt; órákat, napokat, éveket, évtizedeket szenteltem néhány magyar intézménynek.

Mindig szerettem volna eljutni azokba a falvakba, városokba ahonnan a felmenőim származnak; erős bennem a honvágy, a hazaszeretet.

A Szent István Kör 30. évfordulója
Redl Isabel beszédet tart, középen Pesti Páter, a Szent István Kör és a Szent László Iskola alapítója, balján Nagy Pál, a Szent István Kör egykori elnöke

Cserkészbál, 1997. október 18. — a képen ifj. Valentin Feri

Magyar tér — a bal szélén Redl Isabel, a jobb szélén Paál Magdolna

A régi nagy Magyarország különböző pontjairól származnak a felmenőid. Milyen magyar hagyományokat, szokásokat, ünnepeket őrzött a családotod?

A családom (édesapám, édesanyám és a nagymamám) nagyon sokat dolgoztak, nem volt sok idejük a szórakozásra. A katolikus ünnepeket tartották; a húsvétot, a karácsonyt, Szent István napját, és Szent Erzsébet napját – hárman voltunk Erzsébetek –. E jeles napokon nagyon finom ételek és sütemények kerültek az asztalra. Tipikus volt a húsvéti reggeli: tea, sonka, torma, kemény tojás és az asztal közepén egy kis kosár festett és csokoládé tojásokkal. A mindennapokban magyar ételeket főztünk; volt palacsinta, töltött paprika, töltött káposzta, szilvás gombóc, stb. Én is magyar ételeket készítek – az argentin fogások mellett.

A nagymamám kötött 5 kötőtűvel, gyönyörű asztalkendőket (a legkisebbektől a legnagyobbakig). Nekem még megvan jó pár, olyanok, amiket használok és amik szépen el vannak téve. Édesanyám nagyon szeretett varrni és hímezni. Nagyon sok különböző öltést ismert. Hímzett képeket, párnákat, asztalterítőket, lepedőket. Amikor gyerek voltam, több ruhát varrt és hímzett nekem, még az elsőáldozási ruhámat is! Én is szeretek hímezni és festeni, amire még édesapám tanított.

Magyarországi látogatásaidról mi a legkedvesebb emléked?

Az első, 1978-ban, amikor megismertem a férjem családját (anyósomat, apósomat, sógoromat - "Öcsit", sógornőmet és a három kisgyerekét). Két hétre náluk hagytuk az elsőszülött fiunkat – akkor 2 éves volt –, a férjem bérelt egy Ladát vagy Trabantot, és avval bejártuk Magyarországot. Voltunk Pécsen, Szegeden, Debrecenben, Budapesten, Veszprémben, stb. Budapesten töltöttük a legtöbb időt, de nekem akkor nagyon szürke és szomorú városnak tűnt.

Még nagyon látszottak az 1956-os páncélkocsik lövésnyomai a falakon. Ahogyan később újra és újra ellátogattunk Budapestre, láttuk lassan fejlődni a várost; modernebb lett, tisztább, "barátságosabb". Nagyon szép és megható emlékeim kötődnek a Matyás-templomhoz, a Parlamenthez, a Halászbástyához, a Mátyás Pincéhez és a Száz Éves Pincéhez.

Az AMISZ elnökeként mi a küldetésed?

Az AMISZ elnöki posztját két évig töltöm be; 2019 áprilisától 2021 áprilisáig. Azon dolgozom, hogy minden intézmény összetartsen, együttműködjön, egymás iránt szolidárisan, széthúzások nélkül, és a tartományok intézményei a fővároséival egyenrangúként legyenek kezelve. A másik küldetésem, úgy érzem, rendbe tenni a hivatalos papírokat – e tekintetben sok munka várt rám. A járványhelyzet áldásos oldala, hogy segítette a kapcsolat szorosabbra fűzését a főváros intézményei és a tartományok intézményei között, valamint intenzívebb kapcsolattartást tett lehetővé a külföldi szomszédokkal – Uruguay, Paraguay, Brazília, Chile – is.

Tudom, szíveden viseled a Szent László Iskola sorsát. Te az iskola kezdeteinél jelen voltál. Hogyan emlékszel vissza erre az időszakra?

Szívemem viselem a Szent László Iskolát. 18 éves voltam 1965 decemberében, amikor spanyol – angol tanár lettem, majd 1967 áprilisában kezdtem ott dolgozni. Az iskolát 1966 márciusában alapította Pesti József jezsuita atya. 1972-ig ott működtek a cserkészcsapatok, de rossz gazdasági helyzet ütötte fel a fejét, ami miatt évről évre rosszabb lett az iskola helyzete. Én is távoztam egy pár évre, majd 1976 márciusában, pár hónappal az első fiam születése előtt, visszatértem. 1978 februárjában a Szent István Kör vezetősége, és a jogi képviselő, Pesti atya, igazgató-helyettségé, jogi képviselővé neveztek ki.

Az iskola majdnem csődbe ment – 230 tanulóból csupán 127 maradt, egy évi fizetéssel tartoztak a tanároknak, az épület egy része nagyon rossz állapotban volt. Ekkor vettem át a vezetést. Saját zsebből adtam kölcsönt az iskola újraélesztésére. Attól kezdve ismét fejlődésnek indult. Bizalmat szavaztak nekem, türelemmel viseltettek a helyzet iránt; számíthattam a szülőkre, a tanárnőkre, a Szent István Körre. 1980-ban komoly építkezés vette kezdetét, ami apránként 2001-ig tartott; megépült a nagyterem, a konyha, az új termék a földszinten, és a két emelet. Ezután vettük a telket, amin az óvoda áll, majd a szemközti két telket irodáknak. 2010-ban idősebb fiam, Valentin Ferenc Antal vette át a jogi képviselői munkát, azóta ő foglalkozik az iskola fenntartásával, vezetésével.

Mit jelent számodra, hogy ez az iskola ma is sikeresen működik?

Nagy öröm számomra, hogy folyamatosan fejlődik az iskola – három óvodai csoport, 6 elemi osztály, 6 gimnáziumi terem alkotja –. Mindegyik két turnusban fogadja a diákokat. Többek között irodák, tanári szobák, számítógépterem lett kialakítva. Nagyon nehéz időközön van túl az intézmény. Az idei szintén erőpróbáló, hiszen csak online folyik a tanítás. A gyerekek szenvednek, mert nem tudnak a barátaikkal, a tanárokkal találkozni, elmarad a végzősök szokásos év végi utazása. Nem lesz ünnepélyes ballagás, sem tablókép, sem érettségi ünnepély. Nagy öröm számunkra ugyanakkor, hogy sokan iratkoznak be a jövő tanévre is. A Szent László Iskolában nagyon jó színvonalú az oktatás, elismert intézmény. Angol nyelvet, informatikát is tanulnak a gyerekek, továbbá megismerhetik a magyar kultúrát, lehetőségük van a magyartanulásra, megismerkednek a magyar történelemmel, legendákkal, a nemzeti szimbólumokkal, szokásokkal, tánccal, ételreceptekkel, stb. Nagyon fontos, hogy ebben az iskolában szeretettel fordulnak a gyerekek felé, figyelve van rájuk.

Meglátásod szerint mi a kulcsa az összetartó magyar közösség megteremtésének, fenntartásának egy olyan nagyvárosban mint Buenos Aires?

A fővárosban, és minden argentin tartományban, ahol élnek magyarok, ennek három összetevője van: 1) a cserkészlet működése (itt születnek barátságok, amik egész életre szólnak) és a néptánc (a tánc iránti szeretet összehozza a fiatalokat); 2) a magyar nyelv ismerete jelenti a folytatólagosságot, a magyar gyökerekhez való hűséget; 3) a jó színvonalú, érdekes, és vonzó programok: zenei estek, a disznótoros ebédek vagy vacsorák (inkább a felnőtt, idősebb korosztálynak), ami révén találkozni tudnak és beszélgetni a régi baráti társaságok. Minden intézményben szükség van ilyen összejövetelekre, és törekedni kell minél több eseményen való részvételre.

Továbbá hogyan lehet összetartani a vidéki városok magyar közösségét a fővárosával egy ekkora országban mint Argentína?

A járványhelyzet időszaka erre jó példa: interneten keresztül, és ahogy nagyon okosan tették a KCSP ösztöndíjasok; kulturális előadásokkal, a történelem, szokások, gasztronómia bemutatásával, nyelvtanítással,... A járványhelyzet megszűntével pedig folytatva a cserkész táborokat, mindig Argentína más-más magyar közösségénél megszervezve a találkozót. Volt már tábor Córdobában és Mendozában is, folytatni kell Chacóban, Misionesban, Neuquénben, stb.

Mit gondolsz, mi jelenti az argentinai magyarság számára jelenleg a legnagyobb kihívást?

ÖSSZETARTANI; azt is jelenti, hogy megérteni, és elfogadni a másikat.

Úgy képzelem, az unokáidnak te vagy a 'Magyar Nagymama'. Mi az, amit te a nagymamádtól, édesanyádtól kaptál, és most átadot az unokáidnak?

Nagyon szeretem az unokáimat, és ezt igyekszem kimutatni feléjük, habár igaz, hogy nem könnyen mutatom ki az érzéseimet. Sajnos nem tudok szépen énekelni, nincsen jó hallásom, nem tudok nótákat, inkább mesélek nekik, és mindig finom magyar ízekkel, ételekkel várom őket.

Cserkészbál, 1994.

Redl Isabel, Valentin Ferenc, ifj. Valentin Ferenc, Major Balázs, Valentin János

Redl Isabel beszédet mond 2020. október 23-án a Plaza Hungrián

VÁGÁSI-KOVÁCS ANNA

MIÉRT ÉPPEN MAGYARUL?

Szabadidőben magyar nyelvtanulás

Miért szánja valaki a szabadidejét a magyar nyelv tanulására, nyelvtudása tökéletesítésére?

A hírlap minden számában egy-egy tanítványomat kérdezem...

Valentin Irina 7 éves kis tanítványommal a Zrínyi Ifjúsági Kör hétvégi magyar iskolájában találkozom heti rendszerességgel. Irina hétről hétre egyre magabiztosabban szólal meg magyarul az órákon, az apukájával szorgalmasan gyakorolja az online tanultakat, és minden feladatot lelkesen, szép esztétikai érzéssel csinál meg! Az olvasók már több hírlapban találkozhattak az alkotásaival.

Miért tanulsz magyarul?

Azért tanulok magyarul, mert a családomban sokan beszélnek magyarul; meg szeretném érteni őket, és beszélgetni velük ezen a nyelven, ami nekem is tetszik.

Mit jelent neked, hogy magyar is vagy?

Azt jelenti számomra, hogy valami többnek, valami másnak, különlegesebbnek vagyok a része, mint az itteni barátaim.

Van olyan étel, ünnepség, mese, hagyomány... ami a magyar kultúra része, és nagyon tetszik?

Nincs is jobb a Pick szaláminál, azt szeretem a legjobban!

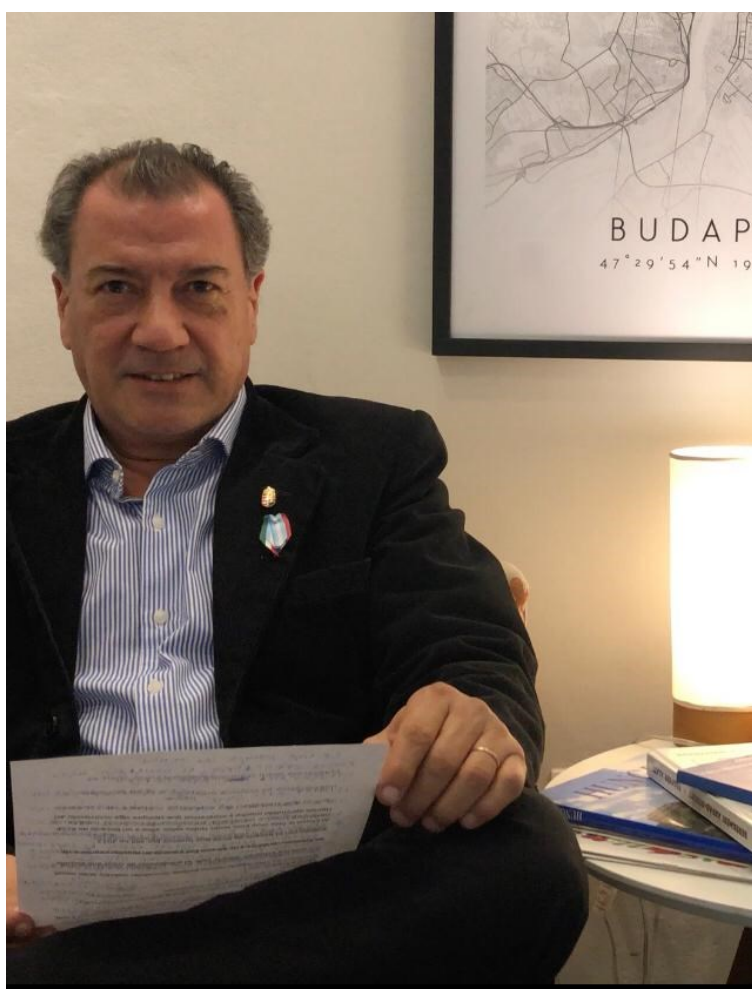
Irina a nagymamájával és az apukájával

MARTÍ TIBOR

Lektorálta: Benedek Lászlóné Micsinay Mária

INTERJÚ PAJOR SÁNDOR ÉPÍTÉSSZEL, TISZTELETBELI CHACÓI MAGYAR KONZULLAL

Pajor Sándor köztiszteletben álló építész. Villa Angelán és környékén számos épület az ő tervei alapján épült, többek között a Villa Angela-i Jézus Szent Szíve plébániatemplom tornya is. Nagy munkabírási, lelkes, kreatív, különlegesen tájékozott, művelt, emellett jószándékú és jó humorú, egyenes embernek ismertem meg, aki szívvel-lélekkel dolgozik a Villa Angela-i magyar közösségért, tiszteletbeli konzuli tiszte miatt pedig az egész chacói magyarságért. Kinevezését 2018-ban kapta meg, azóta hivatalosan is az Argentínában működő magyar diplomáciai apparátus tagja. Lelkiismeretes, megbízatását és minden egyebet, amibe belefog, odaadóan végzi: a chacói magyarság érdekeinek következetes képviselője, és jóllehet a helyi magyar szervezetben diplomáciai tisztsége miatt formálisan nincs szerepe, kiváló együttműködést valósít meg a Villa Angela-i Magyar Egyesület elnökével, José Luis Bischoffal és az egyesület tagjaival; gyakorlatilag ő a motorja a helyi kezdeményezéseknek.

Kedves Sanyi! Kérlek, mutasd be nekünk az utat, ami tiszteletbeli konzuli címedhez vezetett!

Az építészet mindig is szenvedélyem volt, kiskoromtól fogva. Középiskolai tanulmányaim idején választásom az Ipari Technikumra esett, elektromechanikai specializációval, mert így módon új ismereteket szerezhettem és a településen nem volt lehetőség közvetlenül az építészettel összefüggő tanulmányok végzésére. Ezt követően, a sorkatonai szolgálat idején, egy építész barátom elvitt az ezredbe és sokat beszélgettünk a rajzolásról/tervezésről és a várostervezésről. Amikor elkezdtem az egyetemet, az UNNE-t (Universidad Nacional del Nordeste, azaz Északkeleti Nemzeti Egyetem) választottam, mert itt oktattak az az idő szerint, az 1980-as években, legismertebb tanárok és építészek. A mai napig, hivatásomnak az építészként folytatott szakmai tevékenységet tekintem, életem leitmotifja, szenvedélyem. Több nemzetközi rajzversenyen győztesként kerültem ki és az építészetnek köszönhetően ismerhettem meg más egyetemeket. Oktatóként rövid időt tölthettem az UNNE-n, a Buenos Aires-i Egyetemen (UBA) és az Egyesült Államokban, a Miamiban található FIU-n (Florida International University de Miami, FL). Utóbbit akkor hagytam ott, amikor az én szeretett Villa Angelámba költöztem.

Szakmai pályafutásom során az a megtiszteltetés ért, hogy a nemzetközi kapcsolatokért és a külkereskedelemért felelős megbízottként szolgálhattam Chaco tartományt négy évig, Roy Nikisch kormányzó kabinetjének (2003–2007) tagjaként. Ezek olyan évek voltak, amikor személyesen megismerhettem és elsajátíthattam a különböző célok összekapcsolásának és koordinálásának jelentőségét, amelyek jóllehet néha eltérnek egymástól, de mindig annak érdekében kell dolgozni, hogy ezek a különbségek vagy konfliktusok párbeszéd útján nyerjenek megoldást, mindig szem előtt tartva és érvényre juttatva a közös célt / lényegét.

Gyermekkorod óta mit jelent Neked, hogy magyar leszármazott vagy? Ma ezt hogy éled meg?

Nagyon szép gyermekkorom volt. A szüleim mindig keményen dolgoztak a megélhetés biztosításáért, testvérem és én is teljes gyermekkort kaptunk, ugyanakkor folyamatosan láttuk a munka, az erőfeszítés értékét.

Nagyszüleim háza a tanyán mindig vonatkoztatási pont volt. Noha mi a településen éltünk, a hétvégéket ott töltöttük. Együtt dolgoztunk apámmal vagy nagybátyámmal, fent a traktor tetején, segítettünk a több hektárnyi vetés gondozásában, illetve öntözésében. Egész idő alatt ezen a hatalmas területen futkároztunk.

Nagymamám csodafinom édességeket készített az udvaron található, sárból készített kemencében és a nagypapánk időnként magához hívott minket, hogy a futás és a játék után, megközelítsük a serpenyőt, amely a fával fűtött, öntöttvasból készült tűzhelyen volt, és amelyben már elkészült a rántotta szalonnával és kenyérrel...! és ez olyan volt, mint egy nyeremény! ... Bizony, boldogok voltunk!

Magyar leszármazottnak lenni mindig is alapvető érték volt számomra. Gyerekkorom óta szerettem a nagyszüleimmel üldögetni, hogy mesélhessenek nekem Európáról, Magyarországról, a nemzetükről... Az összetartozás érzése mindig megvolt bennem, hála nekik. Otthon mindig „Sanyikának” hívtak... Mivel Sanyi volt az apám is, és a megszólítás öröklődött aztán egész életemben.

Ma, a magyar származás azt jelenti számomra, hogy olyan diaszpórába tartozom, amelynek olyan nemes és őszinte közös értékei vannak, hogy ez megindít. Argentín vagyok, és tisztelem égszínkék és fehér színű zászlómat; de magyarnak lenni azt jelenti, hogy a véremben hordom a nagyszüleimet, egyúttal egy több mint ezeréves múlttal rendelkező, számtalan nagy példaképet magáénak tudó nemzethez való tartozást is jelent, és ez büszkeséghez hasonló érzéssel tölti el a lelkem.

Megosztanád, milyen tapasztalatokat szereztél, mint tiszteletbeli konzul? Mik a feladataid? Mit jelentenek ezek Számodra? Mi a szépsége a munkádnak, és ha van kihívás benne, mit tartasz annak?

A konzulátussal szorosan együttműködünk, elsősorban a segítségnyújtásban: segítjük az állampolgársági kérelem iránt érdeklődőket, tájékoztatjuk őket a kérelem benyújtásához szükséges dokumentumokról, illetve a magyar nyelvtanulással kapcsolatban a megfelelő személyekhez irányítjuk őket.

A Kőrösi Csoma Sándor Programnak köszönhetően hosszú évek óta kiválóan képzett, felkészült ösztöndíjasokat fogadhatunk évről évre, akik rendkívüli módon segítségünkre vannak valamennyi említett szempontból.

Másfelől, folyamatos az együttműködés a Villa Angela-i Magyar Egyesülettel: éppúgy együtt ünnepeljük meg az argentin, mint a magyar nemzeti ünnepeket. Részvételünkkel és jelenlétünkkel igyekszünk értékes módon megbecsült része lenni Chaco tartományunk társadalmának.

Az idei évben, 2020-ban, ami oly különlegesnek bizonyul a koronavírus miatt, sikerült elérnünk dr. Martí Tibor ösztöndíjassal, hogy minden kedden, rendkívül magas színvonalú virtuális előadások keretében esik szó a magyar történelemről és kultúráról, valamint a magyar — argentin, illetve a magyar — latin-amerikai kapcsolatokról.

Nagy örömmel tölt el minket a beszélgetéseken résztvevők folyamatosan bővülő köre. Ezt a sorozatot november végéig fogjuk folytatni.

Mindez számomra nagy felelősséget, de egyúttal komoly megtiszteltetést is jelent, hiszen a honfitársaim országának képviselte nagyon mély jelentéssel bír, amely kötelezettségeket ró rám és jogokat biztosít, amelyeket tiszteletben kell tartanom.

A tiszteletbeli konzul és a Buenos Aires-i magyar nagykövetség között milyen módon valósul meg együttműködés?

A magyar nagykövetség mindenben támogatást jelent számunkra. Az együttműködés állandó. A nagykövet úr, Dr. Gelényi Csaba: ő az első, aki mindent megtesz a diaszpóra támogatásáért; a kommunikáció folyamatos, zökkenőmentes és rendszeres, igazán nagy öröm a nagykövetség munkatársaival együtt dolgozni.

A konzulátussal is, ami jelenleg Dr. Kalydy Vanda első beosztott irányításával működik, folyamatos az együttműködésünk. Még annak ellenére is, hogy ebben az évben a Covid nagy nehézségeket és karantént okoz a hazánkban, a konzulátus különböző virtuális munkamódszereket dolgozott ki annak érdekében, hogy mindenben segíteni tudjanak.

Hozzá kell tennem, hogy az AMISZ (Argentínai Magyar Intézmények Szövetsége) állandó segítségével chacói közösségünk számára mindig is, történelmileg alapvető fontosságú volt.

Az évtizedek óta tartó állandó támogatás és az AMISZ-től kapott segítség tette lehetővé számunkra, hogy sikerrel pályáztuk meg a magyarországi Bethlen Gábor Alap támogatását. Ennek köszönhetően tudtuk korszerű módon újjáépíteni a Villa Angela-i Magyar Egyesület székházát. Ez az erős intézményi kapcsolat rendkívüli jelentőségű Chaco számára, mert megjeleníti a diaszpórával való együttműködés valóságát.

Tiszteletbeli konzulként milyen filozófiát követesz?

Úgy gondolom, hogy a munka az egyetlen filozófia. Segíteni, együttműködni és hasznosnak lenni, amennyire a lehetőségeim megengedik.

Van egy álmom, amely reményeim szerint hamarosan megvalósul, ebben bízom: nagyon szeretném, ha a városunk, Villa Angela és Szentendre között testvérvárosi kapcsolat jöhetne létre. A város és a hozzá tartozó Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum – ahova épp most úton vannak a chacói diaszpóra tárgyi emlékei, amelyek Magyarország felé tartanak hajón *{a műtárgyak október elején megérkeztek a Skanzenbe — a szerk.}*, éppen úgy, ahogy egykor nagyszüleink 100 évvel ezelőtt Argentínába érkeztek – úgy gondolom, hogy Villa Angela és Szentendre között ezentúl lesz valami nagyon fontos közös összekapcsolódás: a magyar szellem reprezentációja az argentin diaszpórában.

Hogy látod a chacói magyar közösség jövőjét?

Egyre inkább látom a legfiatalabbak igyekezetét a nyelvtanulásban, a magyar konyha és az ételek megismerésében, a néptáncok megtanulásában. Mindannyiunk számára nagy büszkeség a Liliom Néptáncegyüttes, amely nemzetközileg is elismert. A magyar közösség tagjai között többen vannak, akik egész életükben elkötelezték magukat tapasztalataik, tudásuk és mindazon értékek közvetítésére és továbbadására, ami a diaszpóránk számára fontos.

Mindezt az új generációk tagjai – gondolva most az 5. generációhoz tartozókra – felismerik és részt vesznek minden kapcsolódó tevékenységben: részt vesznek a többi tartományban szervezett diaszpóra táborokban és megpályázzák azokat az ösztöndíjakat, amelyeket Magyarország mindenki számára biztosít. Chacóból kiindult kezdeményezés eredményeképpen vált lehetővé, hogy a chacói magyar leszármazottak tizenéves fiataljai közül többen is tanuljanak a Balassi Intézetben, illetve másvalaki épp jelenleg a Pécsi Tudományegyetemen végez tanulmányokat. Az az igazság, hogy a jövő fantasztikusnak ígérkezik, figyelembe véve ezt a valóságot.

A szeptember 8-án a nagyapád által épített chacói házról rendezett konferencián megható módon idézted fel gyermekkori emlékeidet a házzal kapcsolatban: például emlékszel, amikor nagymamád finomságokat készített a tornácon, illetve azt is említetted, hogy sokat futkároztál a ház környékén (vö. Rólunk szól, 2020. szeptember, 56. oldal). Szoktál arra gondolni, hogy Nagyszüleid, ha élnének, most mit mondanának? Szerinted mit kérnének a Chacóban élő magyarságtól?

Ezek az emlékek mosolyt csálnak az arcomra, és elérzékenyül az ember, amikor azokra a gyermekkori pillanatokra emlékezik, de azt hiszem, a nagyszüleim azt mondanák nekem, hogy többet kellene tanulnom a magyar nyelvet, és azt gondolnák, hogy Chaco magyarjai soha ne hagyjanak fel a magyar szellemiség, öntudat és lelkület nagyrabecsülésével és minden lehető tegyenek meg annak érdekében, hogy identitásunk és hovatartozásunk tudata mindig élő legyen.

A tiszteletbeli konzulátus épülete

VÁGÁSI-KOVÁCS ANNA
INTERJÚ
HALLER MIHÁLYAL

Méltán büszke a magyar közösség Haller Mihályra, akit ez év szeptemberében az argentin Nemzeti Tudományos Akadémia levelező tagjává választottak, elismerve munkásságát. Ez alkalomból, valamint már ráhangolódva a Magyar Tudomány napjára — november 3. — kérdeztem Mihályt.

Amikor a gyökerek fájdalmas emlékeket is hordoznak, sokan nem őrzik identitásukat. A megélt viszontagságok ellenére a családja megőrizte a nyelvet, a kultúrát. Ön hogyan éli meg kettős identitását?

Nagyon büszke vagyok kettős identitásomra. Úgy gondolom, hogy magyar származásom, valamint Argentínában való felnövekedésem és végzettségem, személyiségem része, és segített az intellektuális növekedésben és szakmai pozícióm elérésében. Továbbá az a tény, hogy egy magyar származású nőt vettem feleségül, az egész családomnak is különleges jelleget adott.

Emlékszik a kezdetekre? Mi fordította az érdeklődését a természettudományok, a geológia felé? Miért lett geológus?

Az utazás szeretete, a földrajz és a természet, valamint a kémia iránti megbecsülésem arra készítetett, hogy elhatározzam, hogy a legkevésbé ismert természet-tudományokat tanulmányozzam, legalábbis Argentínában, amely a geológia. Geológusként kezdtem az Országos Földtani Szolgálatban, és amikor elegendő tapasztalatot szereztem, átmentem az akadémiai rendszerbe, például az egyetemre és az Országos Tudományos és Műszaki Kutatási Tanácsba.

Munkásságának melyek voltak a legemlékezetesebb évei?

Amikor szakmai pályafutásom elején sok terepmunkát végeztem, lóháton jártam végig az Andok hegyein, és helyi emberekkel éltem együtt, akiktől nagyon sokat tanultam a stratégiájukról, hogy hogyan lehet túlélni a várostól eltérő körülmények között. Éveket töltöttem a szakmai, tudományos ismeretszerzéssel, de mindenekelőtt az emberek megismerésével.

Mely kutatási eredmények tették a szakmában ismertté?

A vulkánok vizsgálata kétségkívül nagy lépés volt. A kollégákkal együtt lehetőségünk volt megjósolni a Peteroa vulkán kitörését, és ennek eredményeként sokszor konzultáltak velünk. Az egymillió évnél régebbi Patagóniában kihalt vulkánok vizsgálata, amely a geológiában nagyon rövid idő, lehetővé tette számomra, hogy az eredményeket tudományos folyóiratokban mutassam be. Szerencsés voltam, hogy együtt dolgozhattam olasz, japán, sőt magyar kollégákkal is, akikkel nagyon jól megértettem magam, és olyan eredményekre jutottunk, amelyek felkeltették a világ más részeiről érkező kollégák figyelmét is.

Mely eredményekre a legbüszkébb?

Személy szerint, arra, hogy feleségemmel, Bartha Katival együtt alapíthattunk egy családot, amelyre nagyon büszke vagyok. Szakmailag pedig arra, hogy hozzájárulhattam Argentína egyes részeinek geológiai ismereteinek gyarapításához, amelyek 30 évvel ezelőttig, geológiai szempontból alig voltak ismertek.

Milyen elismerést kapott a Nemzeti Tudományos Akadémiától az elmúlt hetekben? Mit jelent az az elismerés?

A Buenos Aires-i Nemzeti Tudományos Akadémia felvett levelező tagként. Ez az alapítás magába foglalja a tudományhoz való hozzájárulásom elismerését, és arra késztet, hogy hozzájáruljak az Akadémia céljaihoz, a kutatás tanulmányozásához és előmozdításához. A Buenos Aires-i Nemzeti Tudományos Akadémia (ANCBA) egyik legfontosabb küldetése az ismeretátadás mellett a kutatás iránti lelkesedés átadása általában a nyilvánosság, de különösen a fiatal tanárok számára.

Sokat költözött, sok helyet, tájat látott. Önnek mit jelent az otthon?

Volt szerencsém utazni, tanulni és részt venni tudományos találkozókban. Hiszem, hogy az otthonom ott van, ahol a családom van, ez a horgony, amelyhez mindig visszatérek, és ahol most a gyökereim vannak.

Szokták mondani, hogy alföldiként az ember a síkság végtelenségét tartja a legszebbnek, míg hegyvidékről származva a hegyekben leli örömét. Az Ön szívéhez mely vidék áll a legközelebb? Miért?

Számomra a hegy egy munkahely, úgy, mint a tanterem egy tanár számára. Ezért részesítem előnyben a síkságot és a tenger partját, ahol nem érzem magam munkában.

BENEDEK LÁSZLÓNÉ MICSINAY MÁRIA
FŐGONDNOK

AZ ARGENTÍNAI MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ TÖRTÉNETE

1937-től kezdve Nt. Hamary Dániel missziós lelkész foglalkozott Buenos Airesben és a környékén élő református hívekkel.

1948 augusztusában érkezett Argentínába az Erdélyben született Nt. Demes Péter református lelkész. Áldásos munkássága révén 1949. április 22-én került sor a Buenos Airesi Magyar Református és Evangélikus Közösség alapító értekezletére.

1949-től kezdve a San Pablo anglikán templomban, Palermóban, a fővárosi Charcas utca 4670 szám alatt rendszeresen tartott istentiszteleteket, 1952-ben első ízben konfirmációt és több alkalommal esküvőt is.

A feljegyzések szerint 1949-ben 72 család vett részt az istentiszteleteken.

1952-ben az evangélikus hívek lelkigondozását a Svédországból érkezett Nt. Leskó Béla vette át. A Református hívekkel továbbá is Péter bácsi foglalkozott, amíg 1953 végén megérkezett Nt. Nagy Balázs Dezső.

Az Argentínai Magyar Evangéliumi Református Keresztyén Egyház 1956. június 24-én alakult meg hivatalosan.

Északamerikai református egyházak hathatós segítségével 1958-ban megvásárolta a Ramón Freire utca 1739 szám alatt lévő gyönyörű ingatlant, a fővárosban, Belgrano negyedben, amely Kronfuss János híres magyar építész műve, és amely 1958 és 2011 között, 53 éven keresztül volt a Református Egyház székháza.

Időközben, 1957. július 15-én sor került az egyházközség jogi elismerésére. Szervezeti formája KIEMELTEN KÖZHASZNÚ INTÉZET.

Belgranoi székház

Megalakulása óta lelkipásztoraink Nt. Balázs Dezső (1953-1964), Nt. Szabó Imre (1964-1987), Nt. Kotsis István (1987-1991), Nt. Sütő Gyula (1993-2003), majd 2004-től 2008 decemberéig Nt. Tóth Kristóf és felesége Tóthné Bede Krisztina látták el a lelkipásztori szolgálatot. A lelkészek alkalmi távolléte alatt, vagy lelkészváltás között több alkalommal presbiterek hirdették az igét: Szabó Miklósné dr. Nagy Sarolta, Dobosi Szabó László, Benedek László és Schirl Nándorné Képes Ilonka néni. 2003 után pedig Rev. Gabriel Miraz és Rev. David Calvo, és 2010 óta Nt. Écsi Gyöngyi és Rev. David Calvo.

Nt. Demes Péter

Nt. Nagy Balázs Dezső

Nt. Sütő Gyula

Főgondnokaink: Fáy István (1949-től), Babolczy Borbély Sándor (1956-1959), Bonczos Miklós (1959-1960), id. Pataky László (1960-1964), Orbán László (1964-1966), Bonczos Miklós (1966-1971), Szabó Miklósné dr. Nagy Sarolta (1971-1977), Benedek László (1977-1997), ifj. Pataky László (1997-2011) voltak, és 2011 óta Benedek Lászlóné Micsinay Mária.

Az Egyház fénykora létszám szempontjából az 1950-es évek második fele és az 1960-as évek voltak.

Egy példa: 1958-ban az egyháztagek létszáma 454 volt. Az év folyamán 63 alkalommal volt istentisztelet, 36 alkalommal bibliaóra.

Nt. Nagy Balázs Dezső esketi ifj. Benedek Lászlót és Micsinay Máriát
1969. január 22.

Nt. Nagy Balázs Dezső—1957. november 17. református ifjúsági fellépés

Nt. Szabó Imre indította el a szombati iskolát, amely 1965-től 1971-ig működött. Tanárok: Szabó Miklósné Sári néni, Schirl Nándorné Ilonka néni, Nt. Szabó Imre, Gyányi Magda, Benedek Lászlóné Marika és Képíró Magdi. Akkor már működött vasárnaponként a Zrínyi Ifjúsági Kör, de mivel a két hétvégi iskola harmonikus kapcsolatban állt egymással, több család mindkettőbe küldte a gyermekeit.

Azokban az években jött létre a kórus is.

Rendszeresen került sor irodalmi estékre, melynek vezérfonala „Haza a magasban”, a színvonalra utalt.

Református templomban Sári néni a magyar iskola diákjaival

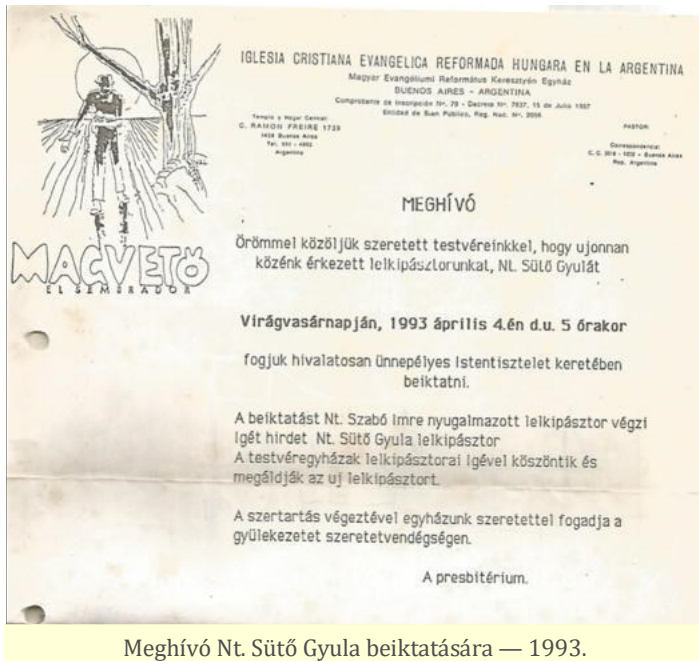

Konfirmáció — legifj. Benedek László, Mahlmann Szilvia, Juhos Mónika
1974. december 25.

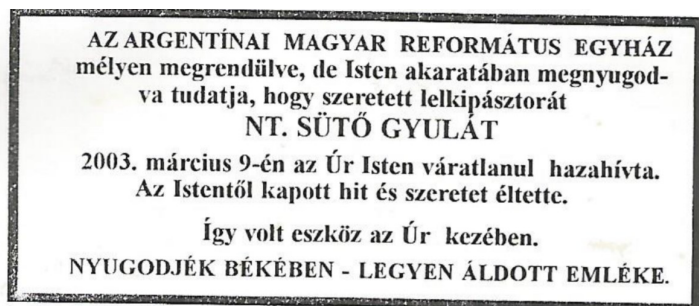

Benedek Zsuzsi részt vesz a kultúresten—1979. március

Nt. Sütő Gyula 10 évig töltötte be a lelkézpásztori szolgálatot. 2003. március 9-én az istentisztelet után megtartott presbiteri gyűlésen a presbiterium megszavazta, hogy újabb két évre felkéri a lelkézpásztori szolgálatra és hogy megünnepeljük 10 éves hűséges szolgálatát. Aznap délután 3 órakor magához hívta az Úristen. „Pásztor nélkül maradt a nyáj”.

Meghívó Nt. Sütő Gyula beiktatására — 1993.

Nt. Sütő Gyula gyászjelentése — 2003.

Schirl Pál presbiter sok éven keresztül, nagy odaadással és lelkesedéssel rendezett magas színvonalú zenei estéket.

Koncert — Panzone Ronan Inés, Ronan Jacinto, Schirl Pál

Nt. Écsi Gyöngyi 2010-ben jött először hozzánk, közénk mint lelkipásztor. Azóta már tizenegyszer teljesített általában évi 5 hetes szolgálatot.

Vidám presbitérium Nt. Écsi Gyöngyivel

Idén, a karantén beállta óta havonta kétszer tart zoomos istentiszteletet. Az istentiszteletek a református liturgiát követik, de teljesen ökuménikus szellemüknek köszönhetően felekezeti különbség nélkül vesznek részt rajtuk reformátusok, evangélikusok és katolikusok egyaránt.

Az évek folyamán a Református Egyház sok vendéget fogadott: Nt. Tőkés László és felesége 1996-ban voltak vendégeink, dr. Nt. Csiha Kálmán pedig 1998-ban és 1999-ben.

Nt. Tőkés László Buenos Airesben, Benedek László főgondnok, Nt. Tőkés László, felesége, Joó Edith, Nt. Sütő Gyula, Pataky Valéria — 1996. április 14.

dr. Nt. Csiha Kálmán Chacoban a matabo indiánokkal — 1999. augusztus

dr. Nt. Csiha Kálmán Buenos Airesben, 1998. március 15.

2011 decemberében került sor a Belgranoi székház eladására.

Az évek folyamán a hívek létszáma folyamatosan csökkent, részben elvándorlás, részben beolvadás következtében. Önerőből már nem lehetett fenntartani a nagy ingatlant. Argentína egyre nehezebb gazdasági helyzete lehetetlenné tette, hogy a megmaradt hívek hathatósan hozzá tudjanak járulni az egyszerű működtetéséhez, nem beszélve a karbantartásról.

Hívek a templomban

Belgranoi székházban

A 800 négyzetméteres székház kiürítése 9 hónapot vett igénybe. Minden szerdán kora délutántól késő estig többen ezzel foglalkoztunk. Amikor nekikezdtünk, úgy tűnt, hogy meghaladja az erőnket.

2012-ben vásároltunk új, jóval kisebb de szép barátságos otthont Buenos Aires egyik északi külvárosában, Olivoson.

Református templom, az új székhely

2013. június 16-án került sor az új hajlék felszentelésére. Erre az eseményre a Református Egyház meghívta Nt. Écsi Gyöngyi lelkésznőt, aki kihangsúlyozta, hogy „milyen nagy esemény egy templomavatás, hiszen a templom földi és egyben égi otthon, itt az Úr a házigazda, akinek a szeretete soha el nem fogy”.

Szerényebb körülmények között, de szép barátságos környezetben, Isten segítségével igyekszünk eleget tenni a Református Egyház céljának és rendeltetésének, amely Isten ígéjének hirdetése és az Evangélium szerinti szociális szolgálat.

Igyekszünk minél szélesebb körben folytatni jótékonyági munkánkat: gyógyszerrel, ruhaneművel, anyagiakkal. Rendszeresen támogatjuk a Magyar Segélyegyletet.

Székhelyünket szívesen bocsájtjuk rendelkezésre kulturális események céljára, iskolai rendezvényekre is.

Úrvacsorára készülve

Békevár vagyunk.

Dsida Jenő „Templomablak” című versében kifejtett gondolatok szerint igyekszünk élni és cselekedni:

Ó, titkok titka:

a földön itt lent

belülről nézzen

mindenki mindent,

szemet és szívet

és harcot és békét!

Áldja meg az Úr,

áldja meg az Úr

a belülről látók

fényességét!

Parányi végvár vagyunk, ahogy Sík Sándor mondja „Az Acélember” című versében:

„Bennünket ide állítottak, állunk!”

Soli Deo Gloria.

MAHLMANN IMRÉNÉ RICHTER IRÉNKE TANÚBIZONYSÁGA
A 60. ÉVFORDULÓ ALKALMÁBÓL

Kedves Testvéreim!

Mi, magyarok, ősidőktől fogva Egy Élő Istent imádó nemzet vagyunk. Addig amíg más népek minden dombra várakat építettek, mi minden kis faluba fehérre meszelt kis templomot. Ezt a hagyatékot magunkkal visszük akármerre is sodor a sors. Azért itt Argentínában, az új hazánkban is igyekeztünk hajlékot építeni, ahol összegyűlhettünk Istenünket és Megváltónkat tisztelni és imádni.

Nem olyan régen búcsúztunk el Ramón Freire-i, 1956-ban alapított templomunktól, ahol több mint félévszázadon keresztül hallgattuk Isten ígését. Áldjuk az Urat, Istenünket, hogy utána adott nekünk egy új otthont, egy kis "fehérre meszelt" népi kincseinkkel díszített templomot.

Hálával ünnepeljünk és gondoljunk hálás szívvel Isten ígéretére, amely gyülekezetünkben megvalósult. Gondoljunk vissza sorra lelkipásztorainkra, akik igaz szívvel, hűségesen, buzgalommal hirdették az evangélium igazságát és erősítették hitünkben.

Hatvan év... sok idő, sok minden belefér. Hányszor kereszteltünk, confirmáltunk... mondtunk "IGENT" szeretett párunknak... kísértük el szeretteinket utolsó útjukon.

De nem csak Isten ígését ápoltuk, hanem magyarságunkat, szép anyanyelvünket, kultúránkat, és adtuk tovább gyermekeinknek a szombati iskolában, ahol verseket, dalokat tanultak a hittan és számtan mellett. Említsük meg a havi kultúresteket, ahol a szép zene hallgatása után baráti és testvéri körre találtunk.

Mindez azt bizonyítja, hogy ez a 60 év megtelt hasznos munkával és hogy egy ÉLŐ gyülekezet vagyunk, az ÉLŐ ISTEN lakhelye, az igazságnak oszlopa és fundamentuma... Pál Apostol szerint (1.Tim.3,15) minden dicsőség az Úré legyen és hálálkodjunk neki igaz szívvel, mert "Boldogok akik az Ő házában lakoznak" (83 Zsolt).

Szerényen mondjunk hálát és köszönetet Istennek, és vigyük magunkkal ezt a gondolatot Isten ígéretével :

"Nem jönnek mindig derűs szép napok,
De én minden napon veletek vagyok."

Áldás, Békesség!

Mahlmann Imréné Richter Irénke

Olivos, 2016. június 26.

VARGÁNÉ TORDAI NUSI TANÚBIZONYSÁGA
A 60. ÉVFORDULÓ ALKALMÁBÓL

Kedves Testvéreim!

A mai vasárnap hálát adni jöttünk össze a Te templomodban, felséges Atya Isten! Hálaát adni, hogy 60 éve adtál nekünk saját templomot, ahol összejöhattünk, ide gyűjtötted össze a híveket, és megtartottad őket. Oh, könnyörgünk, tartsd meg ezután is.

Rendeltél jó hű pásztorokat. Előbb 1937-ben Háry Dániel missziós lelkész gyűjtötte a híveket, Buenos Airesben, Coronel Suárezben, Chacoban. Utána Nagy Balázs Dezső és felesége Erzsóka szeretettel vezette egyházunkat, összegyűjtve a gyerekeinket, hitre és magyarságuk megtartására nevelte, most már saját egyházunkban, amit amerikai hívek segítségével vettünk meg 1958-ban, a Ramón Freire 1739 szám alatt, Belgranoban.

Nagy Balázsék távozása után Szabó Imre mély hitű igazi lelkipásztor, aki súlyos betegsége miatt vonult vissza, sokat tett egyházunkért. Hívei és a fiatalok szeretete vette körül.

Utána Kotsis István 4 évig, majd Sütő Gyula, drága jó lelkészünk, valláskülönbség nélkül látogatta, gyűjtötte a híveket erején felül, mindhaláláig. Utána Tóth Kristóf és felesége Krisztina, szintén lelkésznő, tartott bibliaórát és mindenben segített.

Hála legyen jó főgondnokainknak, akiknek segítsége, vezetése igen fontos volt a nehéz munkát sikeresen végezni, mint Tallódi Károly, Orbán László, dr. Bonczos Miklós, dr. Szabó Miklósné Sárika, id. Pataky László, Benedek László, ifj. Pataky László, és azóta nagy hozzáértéssel Benedek Marika, akinek oroszán része van a fel nem becsülhető munkájába, ami nélkül megszűnt volna egyházunk. Adja Isten, hogy tovább vezesse hű munkatársaival, Puricelliné Szabó Évával, Képíró Magdival és még sok másokkal, akiknek vezetése alatt tovább folyik a munka.

Köszönjük az argentin lelkészeknek akik szeretettel végeztek lelki szolgálatot, mint Gabriel Miraz és a drága David Calvo lelkipásztor, aki magas kora ellenére hűséggel szolgál ma is.

Köszönjük Écsi Gyöngyinek, aki messziről jön hozzánk új olajat tölteni a pislogó mécsesbe, hogy világítsa az utat ami Istenhez vezet, mindig feléd Uram, mindig feléd.

Női egyesületünk alapítója, dr. Bonczos Miklósné Pirike vezetésével a nőegylet sok áldásos munkát végzett szociális téren sok sok éven át. Schirl Nándorné Ilonka hosszú éveken keresztül tartott bibliaórát, többször prédikált, ...

Most hálaadással énekeljük el a 105. zsoltárt: *Adjatok hálát az Istennek, imádkozzatok szent nevének, hirdessétek dicséretét és minden jó téteményét, beszéljétek a nép előtt nagy csudáit, melyeket tett.*

Buenos Aires, 2016. június 26.

ZÓLYOMI KATI

ISTVÁN

A TRÓN GYÖKERÉIG

Minden művész dilemmát cipel a vállán, számtalanszor megmagyarázhatatlan hiányérzetek nyomasztják a lelkét. Az alkotót állandó izgatottság tartja ébren, kíváncsisága teszi kutatóvá, a szavak harmóniája, a színek dísz, a fények s homályok szépsége ébresztik fel benne a minimális ideig tartó meglegedettséget, hiszen azonnal, már más, újabb letérőre fordul. Szereti megmutatni művét, azonban a legtöbb esetben csak magának tartaná meg, mert tudja, hogy e mű valószínűleg torz formában jut át az emberekhez. Ez igazán nem aggasztja. Nagy örömet szereznek neki azok, akik megértik, hálával és tapssal fogadják. Ilyen értelemben szüksége van nézőre, olvasóra, s hangulata szerint a visszhangra is felfigyel, mosolyogva a boldogság egy oldalát élvezi is, de aztán ismét elmereng, visszabújjik magányos odújába. E magány zseniális iskola. Csak ilyenkor tud zavartalanul gondolkozni, jegyezni, ötlettel foglalkozni. Vágyainak formát adni. Elképzelését saját tükreben megszólaltatni!

A kihívások áthelyezik a csökönyösen megtartott komfortzónájából az alapos átállás területére, mint most, járvány okozta egyetlen lehetséges színpadára.

Ez az állapot vezetett oda, ahol most áll: egy eddig megálmodott, de egyáltalán nem szükséges kivitelezésre: videókokakban ölelkeznek a színészek, dalolnak az énekmondók, dolgoznak együtt a színtársulatok tagjai úgy, hogy terveik ne várjanak, s nehogy eltűnjenek a látszólag haszontalan sodródás alatt. Mi, magyarok, pontosan a háló által juthattunk el oda, hogy már távolságot nem ismerve, “ismerjük, követjük és szeretjük” egymást anélkül, hogy valaha is találkoztunk volna személyesen. Az én esetemben, évek óta “barátkozom” művész kollégákkal, akikkel mindig is szerettem volna együtt dolgozni. Nyilván az anyagiak hiánya, de a mindennapok felelőssége is megakadályozták. Az idén már “virtuális” színdarabot adtunk elő, és az újdonság szinte felfrissítő hatással jelentkezett! Ez alkalommal viszont a történelmünk egyik legérdekesebb alakjával fogtunk kezét és a szétszórtság dacára, “egy stúdió” termében szerepelhettünk együtt! Ezt a projektet a pandémia “rendezte”! Másképp teljesen mással lettünk volna elfoglalva, és az álmok továbbhalogatva, az álmovilágban maradtak volna.

“ISTVÁN” három hónap munka eredménye, az előzetes folyamattal együtt majdnem öt hónapot vett igénybe. Az argentin tavasznyitó napján tettük közzé azzal a reménnyel, hogy minél több magyar otthonban ülnek le magyar családok, magyar barátok, magyar művészek a képernyő elé, és megnézik produkciónkat! A “filmstúdió” nem más, mint otthonaink szobái voltak, tárgyaink a díszletet, szekrényeink a kosztümöt hozták össze. Világításunk az ablakon beömlő napsugár, vagy kis házi lámpáink fényei voltak. Erdélyi színészeink esetében kis patakok mellé nyúló kertek, lombos erdőszélek lehettek a háttér!

Színészeink egy része nem is ismeri egymást! Ez is roppant érdekes! Kijelenthetem, hogy mostantól “egyik álmom” az lesz, hogy mind a huszonketten találkozassunk “valamikor s valahol” a Kárpátok alatt, és ihassunk a magyarság összetartozására, a szépséges magyar nyelv megmaradására, a magyar álmok megvalósulására! [Fogadjátok szeretettel!](#)

Kis ui.: a filmnek a záró kis argentin címeres plakát után van vége.

2020. szeptember 21. Buenos Aires, Argentína

SZÉKÁSY MIKLÓS

EGY RENDKÍVÜL SIKERES
MAGYAR EMIGRÁNS ÉLETPÁLYÁJA
ARGENTÍNÁBAN

Germán Sopena Argentína egyik legműveltebb és legkiválóbb újságírója volt. A Buenos Aires-i Jezsuita Egyetemen végezte tanulmányait, a párizsi Sciences Politiques és Sorbonne egyetemeken szerzett master diplomát, hat nyelven beszélt és öt kontinensről küldte érdekfeszítő és tartalmas riportjait mint a La Nación szerkesztőségi igazgatója. De az igazi szerelme Patagónia alig ismert részeinek a felkutatása és az ott megismert személyekkel készített interjúk szerkesztése volt. Egy ilyen interjú alanya a közel 88 éves Eduardo Mayer volt, aki 83 éves korában kezdett egy kis luxus hotelt építeni a Chubut tartományi La Plata tó túlsó oldalán, egy hozzáférhetetlen hegyoldalban, közel a chilei határhoz.

Eduardo elmesélte, hogy az építkezés négy évig tartott, mert a tóhoz vezető, nagyon kezdetleges út május és október között magas hóval van takarva, úgyhogy csak kb. 6 hónapon keresztül tudtak hozzáférni. Minden anyagot olajhordókra épített tutajokkal szállítottak át a tavon. A Bahía Arenal nevű hotelja már megnyílt, van saját hajóállomása az út végén, négy, jacuzzival ellátott, fürdőszobás szoba terasszal és egy melléképület két, négy személyre szóló apartmannal, összesen 16 vendég fogadására. Van saját villany-generátoruk, a víz a hegyi forrásból jön le az erdőn keresztül elhelyezett csöveken, és a szemét kezelése teljesen ökológikusan van megoldva. **Eduardo hozzátette, hogy magyar nagyapja volt a példaképe abban, hogy ilyen nagy méretű és lehetetlennek látszó tervnek nekivágjon.**

A cikk elolvasása után rögtön tudtam, hogy ez a magyar nagyapa nem más, mint Mayer Mór, és írtam egy levelet a La Nación újságnak, pár sorban megemlítve sikeres életének néhány mozzanatát. A levél meg is jelent, és még aznap felhívott Eduardo Mayer titkára, hogy meg akarna engem ismerni.

Nagyon kedvesen fogadott, és megkérdezte, hogy nem tudnám-e bemutatni a magyar nagykövetnek, mert szeretné feléleszteni és felkutatni a magyar gyökereit. Beszéltem Szőnyi Ferenc akkori nagykövettel, aki lelkesen fogadott bennünket, és megígérte Eduardónak, hogy a konzulátuson keresztül igyekezni fog adatokat szerezni nagyapja családjáról, aki az adatok szerint Vácott született.

Eduardo nemcsak fenntartotta velem a kapcsolatot, hanem elmodta azt is, hogy a hotelt februárban egy hétre bezárja, amikor csak a barátait látja vendégül, és meghívna engem és feleségemet is erre az alkalomra. Decemberben fel is hívott a titkárnője és mondta, hogy le van foglalva a repülőjegyünk Comodoro Rivadavia és Alto Río Senguer között a LADE heti egyszer járó kis gépére, és hogy melyik nap és órában kell a Comodoro Rivadavia repülőtéren lennünk, és attól kezdve a meghívást teljesen ők fedezik. A kis 14 személyes repülőgép megtelt a Bahía Arenal meghívottjaival, és rajtunk kívül csak árut és postát szállított. Alto Río Senguer egy kis patagóniai helység a legendás 40-es számú országút mentén (a világhíres Ruta 40), amely 5.200 kilométer hosszúságban köti össze a Santa Cruz tartományi Magellán szorost a Salta tartományi bolíviai határral. Itt egy nagy terepjáró várt bennünket, amely három órás, egyre rosszabb minőségű úton elvitt minket egy szép kikötőépületig, amely szintén a hotelhez tartozik (hiszen az egész tó mentén nincs is más település), ahonnan még egy órás hajóút után megláttuk a gyönyörű hotel épületét. A teljes utazásunk majdnem 12 órán át tartott, de megérte a fáradságot. Egy szépen terített asztal várta a meghívottakat a vacsorával, amely ínycenc menüjét a séf, Lucas Mallmann, a nemzetközileg is elismert Francis Mallmann unokaöccse, jelentette be, aki nemcsak tőle, hanem néhány többcsillagos párizsi vendéglőben is tanulta a mesterséget.

Bahía Arenal hotel a La Plata tó felől

A hotel bejárata és a melléképület

Másnap reggel 10 órakor megjelent a hotel trekking vezetője, egy észak-amerikai fiatalember, aki nem sokkal azelőtt szerezte meg egyetemi diplomáját természettudományból, és a patagóniai flóra és fauna jó ismerője volt. Bejelentette, hogy minden napra van egy többórás kirándulás tervezve, amelyhez egy nagyon jó fizikum, jó kondíció ajánlatos. Első nap háromórás hegymászás után elérkeztünk egy gyönyörű kilátást nyújtó fennsíkra, ahol lovakon odaszállított válogatott finomságokkal terített svédasztal várt bennünket. Második nap egy nehéz terepen körüljártuk a tavat, és amikor megérkeztünk, már el volt készítve a tóból frissen fogott pisztrángokból álló serpenyős ebéd. Harmadik nap jeges hegyi patakokon kellett mezítláb átkelni, kötelekbe fogódzva, a cipőkkel a vállunkon, aztán egy sűrű erdőn át, ahol láttunk szarvasokat, rókákat és vaddisznókat, még puma lábnyomokat. A hotelhez tartozó bárány tenyésztelepen egy vasnyárson sült bárány készült részünkre. Egész héten, mindennap egy új meglepetés fogadott bennünket, szerencsénkre végig nagyon jó idővel.

Átkelve a jeges vízű patakon

Készül a báránysült az erdőben

Eduardo Mayer, Eduardo unokaöccse, a szerző és feleségeik,
Lucas Mallmann séffel

Egy este megkérdeztem a már 89 éves Eduardot, hogy a hotel jövedelmező-e. *“Ez legyen az örökseim problémája. Volt egy álmom, és valóban hiszem, hogy **az ehhez szükséges energiát és kitartást magyar nagyapám génjei adták.** A tőle örökölt munkaképesség adta meg az erőt ahhoz, hogy ezt a lehetetlennek tűnő elképzelést megvalósítsam”* – válaszolta.

Ilyen személyes bevezetés után, amely remélhetőleg felkeltette az olvasók érdeklődését, rátérhetek arra, hogy beszámoljak erről a rejtélyes nagyapáról, akinek a génjei ekkora befolyással bírtak.

Mayer Mór, Vác, 1843 – Mauricio Mayer, Buenos Aires, 1917.

A magyar konzulátus által megígért, Mayer Mór származásának kutatása nem járt sikerrel. Talán egy Váchoz közeli faluban született, csak annyi derült ki, hogy apja Mayer Lipót volt és anyja Winterstein Jozefa. Az első biztos adat az volt, hogy mint lelkes hazafi nagyon fiatalon részt vett a Klapka légióban. Tudvalevő, hogy az 1866-os porosz-osztrák-olasz háború ismét felvillantotta Magyarország felszabadításának lehetőségét.

Klapka megállapodott Bismarck porosz kancellárral egy magyar légió felállításáról. A mintegy ezeröttszáz fős légió parancsnokságát Klapka György későn, 1866. július 26-án vette át, amikor a porosz-osztrák háború lényegében már befejeződött. Ennek ellenére a légió 1866. augusztus 3-án, a Jablunka-hágón át Magyarország területére lépett, de már néhány nap múlva kénytelen volt különösebb eredmény nélkül visszavonulni porosz területre.

Klapka augusztus 14-én lemondott a parancsnokságról, és a légió felbomlott. Akkor Klapka azt tanácsolta Mayer Mórnak, hogy emigráljon Argentínába, és adott neki egy ajánlólevelet Czetz János részére. Ezt olvashatjuk Czetz naplójában:

“Klapka György tábornok ajánló levelével érkezett meg Buenos Airesbe a fiatal Mayer Mór hadnagy, akit feleségemmel mint minden más honfitársunkat nagy szeretettel fogadtunk. Abban az időben feleségem (Basilia Ortiz de Rosas) unokatestvére, Lucio Mansilla, egy gyalogos hadtest parancsnoka volt. Miután Mayert a katonai pálya nagyon vonzotta, elküldtem Mansillához, kérvén hogy fogadja jóindulattal. Mayer Paraguayba utazott, ahol Mansilla az ottani háború miatt tartózkodott. Mayer ott jelentkezett, és Mansilla azonnal elhelyezte hadseregében tiszti rangban. Mayer több csatában kiválóan működött, és személyes bátorsága elismeréséül Mansilla századosi rangba léptette elő. Finom modorával és műveltségével általános elismerésre tett szert bajtársai és felettesei között és különösen jó viszonyba került Racedo ezredessel, Mansilla második parancsnokával.

A háború befejezése után Domingo F. Sarmiento elnök Mansillát Río Cuarto vidék parancsnokává nevezte ki, ahol Mayer százados nagy érdemeket szerzett az indiánoktól elhódított területek biztosításában. Már mint őrnagyot, Mayert Entre Ríos tartományba helyezték át. Rövidesen ezután López Jordán, Entre Ríos kormányzója fellázadt a nemzeti kormány ellen. Az elkövetkező csatában Mayer egy lándzsadöfést kapott, és a genuai származású Brugo család birtokára szállították, ahol a fiatal Ángela Brugo önzetlenül ápolta a jóképű őrnagyot, aki mélyen beleszeretett a szép és intelligens lányba, és elhatározta, hogy feladja katonai karrierjét, elveszi a lányt és kereskedelmi pályára lép.

A fiatal hölgy anyja, Misia Benita Brugo Palma, írt egy levelet feleségemnek, amelyben kérte a véleményünket a kérőről és arról fogja-e tudni biztosítani lányunk jövőjét, hiszen egy rokonok nélküli, ismeretlen, vagyontalan külföldről van szó. Megnyugtató válaszuk alapján létrejött a házasság“. Eddig Czetz János naplójának az idézete.

Mauricio Mayer, az argentin
hadsereg őrnagya

Miután katonai felettesei megadták az engedélyt, Mayer alezredesként kilépett a hadseregből, és attól kezdve teljes energiáját az üzleti életbe fektette. 1870. december 31-én Paraná város katedrálisában Juan José Álvarez püspök eskette meg a fiatal párt, és ezután Mayer, amekkora elánnal katonai feladatait végezte, olyan szenvedéllyel ismerkedett meg az ipari, kereskedelmi és hajózási ténykedésekkel.

A vállalat, amelyet sógorával José Brugoval alapítottak Buenos Airesben, Asunciónban is nyitott irodát. 1872-ben a Mayer házaspár átköltözött Asunciónba, ahol az argentin nagykövetségen megszületett első lányuk, Josefina, aki Dr. Eleodoro Lobos, az Alcorta kormány minisztere és neves író felesége lett (Buenos Aires tartományban egy várost neveztek el Mayer későbbi vejéről. Ebben a Lobosban született a híres argentin elnök, Juan Domingo Perón is). 1879-ben megszületett Carlos fiuk, akinek a keresztaja az akkor már nagyon befolyásos Lucio Mansilla lett; tábornok, később miniszter és neves író. A '80-as években az argentin állam és különösen Buenos Aires tartomány legmagasabb állásait kezdték azok a személyek betölteni, akik bajtársai voltak a paraguayi háborúban. Köztük volt Dardo Rocha, Buenos Aires tartomány kormányzója, aki új tartományi fővárost akart alapítani, átalakítva Buenos Aires városát a szövetségi állam fővárosává. Dardo Rocha másik célkitűzése napi egy kilométer vasútvonal építése volt. Mayer mindkét ígélet valóra váltásában aktívan közreműködött. Tőle származott a gondolat, hogy a jövőbeni tartományi főváros, amely a La Plata nevet kapta, utcáit számozzák, ahogy ő azt Filadelfiában látta, eltérve az európai és minden más argentin város tradíciójától. 1882. november 19-én tették le La Plata alapkövét, és Mayert nevezték ki a hivatalos bankett megszervezésének felelőssévé, és megbízták az államelnök, Julio Roca fogadásával. Egy akkori újság írta, hogy a menü 18 fogásból állt, köztük teknősbéka-leves, fogasfilé, homármajonéz, szarvasgombás kacsa-zselatin, rántott bárányborda, madeiraszószos vese-pecsenye, sült csirke, pulykamell, ötféle desszert, sajtasztal, Château Lafitte, Château d'Yquem borokkal, Veuve Clicquot és Roederer pezsgővel, majd oporto, chartreuse és konyak a kávéhoz. Persze Mayer érdekei messze túllépték az ilyen gasztronómiai ünnepeket.

A Mayer család átköltözött La Platára, az akkori házuk a mostani püspöki palota volt. Akkor már a Mayer társaság tégláépítő kemencéje napi 25.000 téglával látta el a várost, és egyúttal megkapta a városi nagypiac építésének a jogát. A Ferro Carril Oeste 1880-ig 347 kilométer vonalat épített. Rocha kormányzó Mayert bízta meg, hogy ennek a társaságnak az ügyvezető igazgatójaként a tartomány városait vasútvonalakkal kösse össze. Az 1884-ben megválasztott új kormányzó, Carlos D'Amico, Mayer jó barátja, megerősítette őt állásában, amelyet 1885-ig töltött be. Működése alatt megháromszorozta a vasúthálózatot, megnégyszerezte a teherszállítást és megduplázta a személyszállítást. A vasúttársaság már 90 mozdonnyal és 3.000 vagonnal rendelkezett, a távíró-társaság, amely szintén Mayer igazgatósága alatt működött 2.500 kilométerről 5.000 kilométerre növelte hálózatát.

Felesége, Ángela Brugo, 1885-ben elhunyt, és Mayer ezután egy hosszú utazásra indult. Bejárta Párizst, Brüsszelt, Londont, mindenütt nagy acélgyárakat és vasúti műhelyeket látogatva meg. Utána New Yorkba hajózott, vasúttal San Franciscóba, hajóval pedig Yokohamába. Tokióban, a Császári Kertben meghívták az éves Krizantém ünnepre. További utazási pontjai Shanghai, a Bengal vasúttal Darjeeling, Delhi, Bombay és Suez voltak. Genuában ült ismét hajóra. Hazatérve Buenos Airesbe, rengeteg tapasztalattal, újdonsült elképzelésekkel és értékes műkincsekkel, különösen a távolkeleti országokból, amelyek abban az időben majdnem teljesen ismeretlenek voltak.

Mayer Mór, a sikeres vállalkozó

Carlos D'Amico kormányzó és Mayer Mór

Rövidesen új házasságra lépett sógornőjével, María Luisa Brugoval, aki nem akart La Platán élni, így visszaköltöztek Buenos Airesbe. Itt folytatta sikeres politikai és kereskedelmi pályáját. Az északi Formosa tartományban egy földművelési szövetkezetet alapított, ahol az első modern cukorgyárat létesítette. A déli Río Negro tartományban pedig bevezette a fajbirkák tenyésztését egy 35.000 hektáros mintabirtokon. Ugyanakkor a főváros tanácsosává nevezték ki, az Országos Cukoripari Kamara elnöke lett, a Nemzeti Jelzőlog Bank igazgatója, és megkapta Juárez Celman elnöktől az ezredesi rangot.

Egy vezércikkben ezt írta róla egy Buenos Aires-i újság: *"Ha a katonai pályán maradt volna, ma már tábornok lenne, de tehetségét egy más irányba terelte, kiváló társadalmi pozíciót szerzett, a legmagasabb körökben mindenki értékeli rendkívüli intellektuális és erkölcsi értékeiért, miközben milliommossá vált. Mint a gazdasági és pénzügyi világunk tábornagya, ő a **legsikeresebb emigráns, aki valaha is Argentínába érkezett.**"*

Közben megszületett Margarita lánya, egyetlen gyermeke a második házasságából, aki bajtársának, Racedo tábornoknak, akkor már hadügyi miniszternek, a fiához ment feleségül. Margarita férje szintén katonai pályára lépett, és tábornagyi rangig jutott. A következő években sorakoztak a megtiszteltetések. 1888-ban Buenos Aires város polgármestere, Antonio Crespo, kinevezte az új utcák kövezésének, a villamossínek letételének és a vízvezeték bevezetésének a kormánybiztosává. 1889-ben Juárez Celman elnök megbízta a La Plata-i, majd a Paraná városi gázművek megépítésével. 1892-ben az igazságügyi minisztertől békebírói kinevezést kapott, az oktatásügyi miniszter az Iskolai Tanács elnökévé tette.

Sajnos második felesége is korán meghalt. El akarta venni a harmadik Brugo lányt is, de visszautasították, így egy híres, olasz származású festő, Ángel Della Valle hűgát, Enriqueta Della Vallet vette el feleségül. Nincs sok adat a harmadik feleségről, bátyja itt mellékelte portréja valószínűleg Mayer Mór feleségét ábrázolja, bár ez vitatható.

Enriqueta Della Valle, Mayer
Mór harmadik felesége

A kilencvenes években már inkább jótékonyssággal foglalkozott, az Argentin Vöröskereszt elnöke lett, majd a Gyermekoltalmazó Intézetet (Patronato de la Infancia) alapította meg az elhagyott, szegény gyerekek felkarolására. 1898-ban a párizsi világkiállítás rendezőbizottságának is a tagja volt. Az utolsó éveiben visszavonultabban élt, 1917-ben Josefina lánya, Magdalena közeli birtokán halt meg. A Recoletában lévő családi kriptában temették el.

La Pampa tartományban egy vasútállomást neveztek el róla, amely egy jól menő mezőgazdasági központtá érett, ahol 2002-ben egy Mauricio Mayer múzeumot nyitottak. Ennek felavatásán Szőnyi Ferenc nagykövet is részt vett.

Ferrocarril Oeste vasútállomás

A helység bejárata

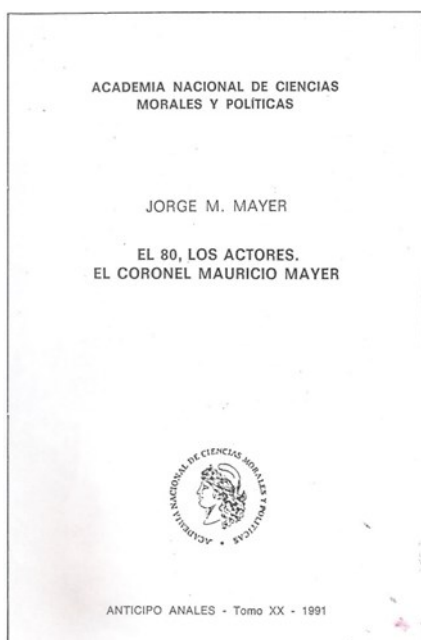

A helység címere

La Pampa tartomány térképe: Mauricio Mayer megjelölve

Mayer Mór fia, Carlos, neves ügyvédi irodát alapított, amelyet az ő fia, Jorge vezetett tovább Eleodoro Lobos és Josefina Mayer fiával együtt. Kiváló jogász munkássága és magas színvonalú történelmi tanulmányai alapján akadémiai tagnak választották. A beiktatási beszéde híres nagyapja, Mauricio Mayer, fontos politikai szerepéről szólt. Itt látható az akadémiai kiadás borítólapja.

Mauricio Mayer unokái, Jorge (jogász és történész) és a 94 évet megérő Eduardo (sikeres vállalkozó) is már elhunytak. De magyar nagyapjuk emléke és hagyatéka fennmaradt. Szolgáljon ez a kis tanulmány méltó tiszteletadásul.

Befejezésül szeretnék idézni Vör Andor és Miklós Elemér 1942-ben megjelent Magyarok Dél-Amerikában című könyvéből:

“Egy magyar sem ért el olyan fontos szerepet az argentin gazdasági életben mint Mauricio Mayer, aki az ipari, pénzügyi és politikai megvalósításai alapján minden idők legsikeresebb magyar emigránsának tekinthető.”

VÁGÁSI-KOVÁCS ANNA

MAGYARUL TANUL A GYEREKEM!

SZÜLŐK A SZENT LÁSZLÓBÓL

Victoria, Nicolás és Matías Perelman anyukája rendszeres olvasója a Rólunk szólnak. Mivel a család a Club Hungaria közelében lakik, amikor arra alkalom nyílik, szívesen kapcsolódik be a Club életébe; ismerik az ételeinket, látogatói a karácsonyi vásárnak, és a gyerekek már második éve ismerkednek a magyar nyelv szépségeivel. Az édesanyját kérdeztem.

A gyerekek iskolai elfoglaltságai mellett miért döntöttek úgy idén, hogy élnek a magyartanulás lehetőségével?

Tavaly Victoria és Nicolás is jártak magyarórákra, akkor három hónapig tartott a kurzus. Rendkívül érdekesnek találták ezt a tapasztalást, nem csupán azért, mert a spanyoltól vagy az angoltól (amit szintén tanulnak) annyira eltérő nyelvet tanulhattak, hanem azért is, mert ezáltal kicsit megismerhették a magyar kultúra egy szeletét. Ezért ebben az évben meg akartuk ismételni ezt a kellemes élményt, és Matíast is beirattuk, hiszen ő idén kezdte az általános iskolát.

Milyennek találják a nyelvet?

A kiejtést könnyűnek találják, noha még nem tudnak önállóan mondatokat alkotni magyarul. Könnyen tanulják a dalokat, ugyanúgy, mint a szavakat.

Nyelvészeti szakértőként hogyan látja a magyar nyelvet?

A magyar egy nagyon különleges nyelv, mivel azon kevés európai nyelvek közé tartozik, amelyek nem tartoznak az indoeurópai nyelvcsaládba, emiatt második nyelvként való tanulása nagyon nehéz. Kétségtelenül, a spanyol anyanyelvűeknek nem annyira nehéz a kiejtése, mivel fonológiai szempontból nem tér el nagyon a spanyoltól. A magyar nyelv számomra nagyon érdekes, szép hangzása van.

Milyennek látják a gyerekek nyelvi fejlődését március óta?

Előrehaladást tapasztalunk, és látjuk, hogy már tudnak több magyar dalt, vagy néhány kifejezést. Néha mondanak valamit egymás között magyarul; kódként használják, mert tudják, hogy mi nem értjük, amit mondanak.

Hogy tetszenek nekik a magyarórák?

Szívesen járnak az órára, próbálnak időben csatlakozni az online felülethez és elkészítik a kért feladatokat.

Mely magyar szavakat hallják tőlük otthon a leggyakrabban?

Igen, elénekelnek nekünk minden dalt, amit tanulnak. Mindig éneklük Vicki, Nico, Mati Jó reggelt... és megnéznék más dalos videókat is az interneten a Gyerekdalok gyűjteményből. Néha magyarul köszöntik a családtagokat, a színeket, mondják a színeket, amelyekre magyarul emlékeznek, és a számokat. Nicolás megtanult 100-ig számolni.

magyarórán

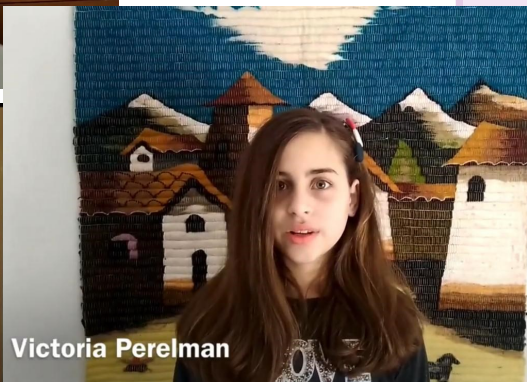

Matias Perelman

Kányádi Sándor Nagymama kenyer című versét szavalják.

Nicolas Perelman

Victoria Perelman

ZRÍNYI IFJÚSÁGI KÖR
„VÁRAK ÉS ERŐDTEMPLOMOK,
TÖRTÉNELMÜNK DICSŐ
HÍRMONDÓI”
Rajzpályázat

A Rákóczi Szövetség felhívására a Zrínyi Ifjúsági Kör több diákja — tanáraik gondos vezetése mellett — több héten keresztül tanulmányozta Magyarország gyönyörű várait, erődtemplomait, majd választotta ki a szívéhez legközelebb állót, és örökítette meg rajzban. A gyerekek fantáziája korosztályuknak megfelelően az „Az én váram” vagy a „Magyar várak a történelem viharaiban” kategóriákban szárnyalhatott. [A pályázat lezárult.](#) Mintegy 1200 gyermek küldött rajzot a felhívásra a Kárpát-medencéből és a nagyvilág diaszpóra közösségeiből. Várjuk az eredményeket, és bizakodunk, hogy a zsűri több ZIK alkotást is érdemesnek talál arra, hogy a verseny második fordulójába jusson! Eredményhirdetés novemberben várható.

A rajzpályázat zsűrijének elnöke Jankovics Marcell. A pályázat az Emberi Erőforrások Minisztériumának támogatásával valósul meg, Petneházy Attila miniszteri biztos védnökségével.

Megosztunk néhányat a ZIK diákok alkotásai közül.

Raik Juhász Federico, 7 éves — „Zrínyi a példakép!” - Szigetvár

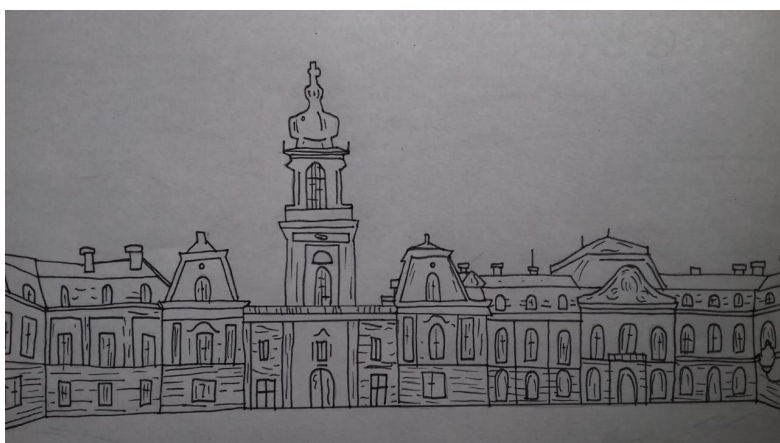
Valentin Irina, 7 éves — „Tündérvár” - Hollókő

Lányi Riveiro László Nicolas, 7 éves — Füzéri vár

Collina Lucas, 9 éves — Tokaji vár

Blahó Cami — kastély

Mallát Csilla, 8 éves — Tokaji vár

Mallát Csilla, 8 éves — Tokaji vár

Regueira Fothy Emma, 12 éves — Regéc

Ronan Priscila, 11 éves — Hollókő vára

ZRÍNYI IFJÚSÁGI KÖR AMERIKAI MAGYAR ISKOLÁK TALÁLKOZÓJA

Az AMIT az amerikai-magyar oktatási intézmények szoros együttműködésén alapuló aktív közösségi hálózat, melyhez immár több mint 30 intézmény csatlakozott Észak-Amerika-szerte. Célja az észak-amerikai hétvégi magyar iskolák közötti együttműködés erősítése, mely együttműködés a magyar nyelv és kultúra átadásának tanítási módszereit érintő tapasztalatcserére irányul. Ennek egyik platformja az az online konferencia, amit október 3-4 között szerveztek.

Idén az AMIT konferencia előadói között találjuk Benedek Zsuzsát. Előadásának rövid összefoglalóját alább olvashatják, melynek témája: ***A vegyes szintű nyelvtudás kezelése, oktatása egy csoportban.***

Benedek Zsuzsanna

A vegyes szintű nyelvtudás kezelése,
oktatás egy csoportban

#AMIT2020
#Előadók
#Kihívások

2020. október 3.

MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKARSÁG

BETHLEN GÁBOR
ALAP

Absztrakt:

Sok olyan magyar hétvégi iskola van Amerikában, Dél-Amerikában akár Ausztráliában is, ahol már harmad és negyedgenerációs gyermekekről van szó, olyan gyermekek, akik talán jól beszélik a nyelvet, de olyanok is akik vegyes házasságból vannak, és alig beszélik.

Már nem lehet teljesen tudás szerint különböző szintekre osztani őket, mert akkor kevés diák maradna egy-egy csoportban és nem ez a cél. Ez sok helyen gondot okoz. Lehet egy csoportban vegyes szintű nyelvtudású gyermek? A nagyvilágban azt látjuk, hogy a nyelviskolák szint szerint osztják be a diákokat. Lehet úgy tanítani, hogyha egy csoportban vegyes a szint? A válaszom igen, lehet. Sokszor nincs más kiút. Hogyan érjünk el akkor is jó eredményt? Ehhez fel kell tegyünk önmagunknak néhány kérdést: Mit akarunk elérni? Mi a cél? Ezzel tisztában kell legyünk. Miért adódik ez a helyzet? Mi a kontextus? Kik a szereplők? Kikről van szó? Amikor ezeket átgondoltuk, következik a kulcsfontosságú kérdés: hogyan? E kérdéseket körüljárva, az előadásomban felvázolom, hogy milyen lehetőségek vannak, és mire kell odafigyelni, hogy sikeres legyen a magyar nyelv oktatása egy vegyes szintű csoportban.

A Zrínyi Ifjúsági Kör tanárai is meghívást kaptak a konferenciára. Mintegy 8 fő hallgatta immár Buenos Airesből is az előadásokat. Kíváncsi voltam az ő tapasztalataikra.

Kraft Márta

Nagy öröm volt számomra az AMIT konferencián résztvenni. Igen felkészült előadók egy értékes és alapos áttekintést nyújtottak a mai tanulókról és a tanításról általában.

A világ lényegesen megváltozott: a tanulók számára elengedhetetlennek tűnnek a mai digitális eszközök. Ezért fontosabb, mint valaha az igazi kapcsolatteremtés, a megfelelő érzelmi hozzáállás tanerők és tanulók közt és egymással szemben is. Az életben csak a boldog és kiegyensúlyozott ember tudja megállni a helyét. Remélem, még sok ilyen előadás lesz a jövőben!

Fóthy Csilla

A tanári pálya kihívása többször továbbképzést is jelent. Újabb lehetőséget kaptunk az AMIT Konferencián részt venni október 3-4-én. Ezen az alkalmon 10 tanár vett részt, nem csak a ZIK-ből, hanem a Córdobai Magyar Kör-ből is. A kétnapos konferencia szinkronikus Zoom előadásokkal zajlott, reggel 11 órától kb. délután 5-ig. Világszerte hétvégi magyar iskolák vettek rajta részt, nem csak Észak-Amerikából, hanem Európából, Ausztráliából és persze a világ argentin végéről is.

Az előadók szakpedagógusok, Magyarország Kormányának képviselői, iskolaigazgatók, pszichológusok és cserkészek voltak, akik hivatásként nem csupán tanítással foglalkoznak, hanem szeretettel vállalt önkéntes munkájukkal ápolják a magyar nyelvet és kultúrát a diaszpórában.

Külön büszkéek vagyunk a konferencia egyik legjobb előadójára: Benedek Zsuzsira, aki a "A VEGYES SZINTŰ NYELVTUDÁS KEZELÉSE, OKTATÁSA EGY CSOPORTBAN" című előadást tartotta. A KISZ módszerét alaposan ki szeretnénk dolgozni a Zrínyi Ifjúsági Körön belül, hiszen Kreatív, Interaktív és SZórakoztató tanulási lehetőséget szeretnénk nyújtani a diákjainknak, hasonló módszertant a tanároknak és a ZIK családok szüleinek a közösségünkben.

Ez a "világszerte jelen lévő magyar identitás" közösségének érzése nagyon megható és erős energiával töltött fel az AMIT találkozón. Nagyon megható volt nem csak a térképen látni az résztvevő iskolákat, hanem Zoomon keresztül felismerni az arcokat korábbi találkozókról (akár Budapestről).

Közös tapasztalatokról egyeztethettünk, megvitathattuk, rávilágíthattunk a felmerülő problémákra és együtt tanulhattunk egy közös cél megvalósításáért. Az alkalom megadta annak a lehetőségét, hogy mások munkáján, tapasztalatán keresztül fejlődni tudjunk és újdonságokkal tudjunk szolgálni minden szombaton, a ZIK tanítási napjain.

Balthazár Márta

Az AMIT, saját meghatározásuk szerint, egyik fő profilja, tanításmódszertani és vezetéselméleti továbbképzések szervezése.

Az október 3-ai és 4-ei kétnapos AMIT konferenciából szombaton csak a délutáni előadások egy részén tudtam részt venni, a ZIK-CITROM csoport tanítványaimat nem szerettem volna cserben hagyni, mert két diákomnak ünnepeltük aznap a születésnapját. Természetesen ebéd után meghallgattam Zsuzsi előadását, vasárnap viszont több órán keresztül ültem a számítógép előtt, rövid szünetekkel, és figyelemmel kísértem a nagyon érdekes előadásokat.

Minden elismerésem az AMIT csapatnak a szervezésért. Gondosan és remekül voltak megválogatva az előadott témák, és kiválóak voltak az előadók. Több percre tartott egy-egy előadóról a bemutatószoveg, és ami felhívta a figyelmemet, hogy egy kivétellel az előadók mind jól felkészült hölgyek voltak, amire természetesen nagyon büszke vagyok. Szintén felfigyeltem arra, hogy a megosztott képernyőn megjelenő PPT-k, amelyek illusztrálták az előadók mondanivalóját, különlegesen fejlett technológiával, színekkel és mozgó anyagokkal voltak kidolgozva. Látszott, hogy profi tanárok készítették.

Elhangzott, hogy több mint 100 érdeklődő tanár iratkozott fel a pedagógiai konferenciára, természetesen a legtöbb az Amerikai Egyesült Államokból. Részt vettek Európából, Ausztráliából és Dél-Amerikából csak Argentínából (Buenos Aires és Córdoba). Minden előadáson átlag 60-70 hallgató volt jelen. Feltételezem, hogy mindannyiunknak voltak családi kötelezettségeink a hétvégén, és miután hallottuk, hogy felteszik majd az előadásokat a honlapra, így megengedhettünk magunknak egy pár perc kikapcsolódást.

Amint már említettem, minden előadás nagyon érdekes volt, nekem különösen tetszett Marshall Tamás a "Fogalmazás az igaz nyelvkészség kulcsa" című előadása, azért is mert több példát mutatott, ahol a saját gyermekei munkáit osztotta meg. Közvetlen volt, hasznos és tanulságos. Ismertette a fogalmazás-tanítás tulajdonságait, amivel fejleszteni lehet a gyermekek mesélő képességét, és szókincsét is.

A másik előadás, ami számomra érdekes volt, az Tari Annamária előadása a XXI. század kihívása az oktatásban. Manapság, kicsik és nagyok, a modern technológia segítségével állandóan kapcsolatban vagyunk egymással, és ezáltal rengeteg információ jut el hozzánk. A gyerekek naponta hosszú órákat töltenek a telefon, a tablet és a számítógép előtt. Szinte bēbi koruktól kezdve már tudják kezelni az okostelefonokat és megtalálják egyedül azt a rajzfilmet a YouTube-on, ami legjobban tetszik nekik. Valódi érzelmi kapcsolatokat nem lehet így kialakítani, fejleszteni. Sajnos a COVID megnehezíti a helyzetet, mert még erősebben támaszkodunk az online virtuális kapcsolatokra.

Sajnos nem tudtam végig meghallgatni, de mint téma, nagyon érdekesnek találtam a nyári kéthetes virtuális olvasótábort az AMIT rendezésében, a tanárok segítségével. 64 gyerek, 6 korcsoportra osztva, naponta több órán keresztül vett részt a táborban. Berg Judit könyveit használták, miután minden kornak van megfelelő kiadványa. A házi feladatok megoldásába bevonták a szülőket, és a nagyobb testvéreket is. Nagy munkával járt az előkészület, de még nagyobb volt a siker. Az a véleményem, hogy ha itt nem sikerül jövőre megszervezni az iskolatábort, akkor gondolkodhatunk egy ilyen, vagy hasonló megoldáson. Biztos vagyok benne, hogy sikeres lenne, és olyan gyerekek is bekapcsolódnának, akiknek csak ez a lehetőség nyitott. Bevonhatnánk a szomszéd ország gyerekeit is.

Különleges élmény volt számomra részt venni ezen a konferencián, ami ez alkalommal, hála a COVID-nak, virtuálisan került megtartásra. Másképpen nem lett volna lehetőségem résztvenni. Hasznos volt, mert sohasem késő, mindig lehet valami újat tanulni.

RÖVID HÍREK

IRODALMI TALÁLKOZÓT SZERVEZ A ZRÍNYI KÖR

A szűnni nem akaró karantén nagyon sok nehézséget, korlátot és kellemetlenséget hozott magával, de valamicske pozitívumot is. Hála a sok modern technológiának (Zoom, Skype, Meet, stb.) a külföldön élő ZIK öregdiákok most épp olyan közel vannak, mint a Buenos Airesben lakó ZIK tagok. Ezt kihasználva, arra gondoltunk, hogy az idén elhunyt **Lomniczy Józsi emlékére, egy virtuális irodalmi találkozót szervezünk...** melyben éppen a külföldön élő ZIK tagok lesznek a főszereplők.

November 7-ére tervezzük, szombaton, argentinai 17:00 órakor (Európában 21:00, USA keleti partján 16:00 órakor) egy élő Zoomon keresztül.

A találkozót témája a **HAZASZERETET**.

Előadók:

Ausztriából **Földényi Csutka és Retezár Móra**, Spanyolországból **Fóthy Gyuszkó**, Magyarországról **Fóthy Lumpi, Gorondi Palkó, Györy Kati, Jándy Busi, Kraft Péter**, az USA-ból **Kuklénnyik Judit és Olsavszky Paula**, Németországból **Lomniczy Paulette**, Puerto Ricoból **Zöldi Viktória**.

Józsi is biztos örömmel fogja végighallgatni a verseket!

Irodalmi Találkozó
Hazaszeretetről szóló versek

2020. november 7-én
Külföldön élő ZIK tagok szavalnak

Argentína: 17 órakor
Európa: 21 órakor
USA: 16 órakor
Első előadásban

Rendező:
a Zrínyi Kör
Lomniczy Józsi emlékére

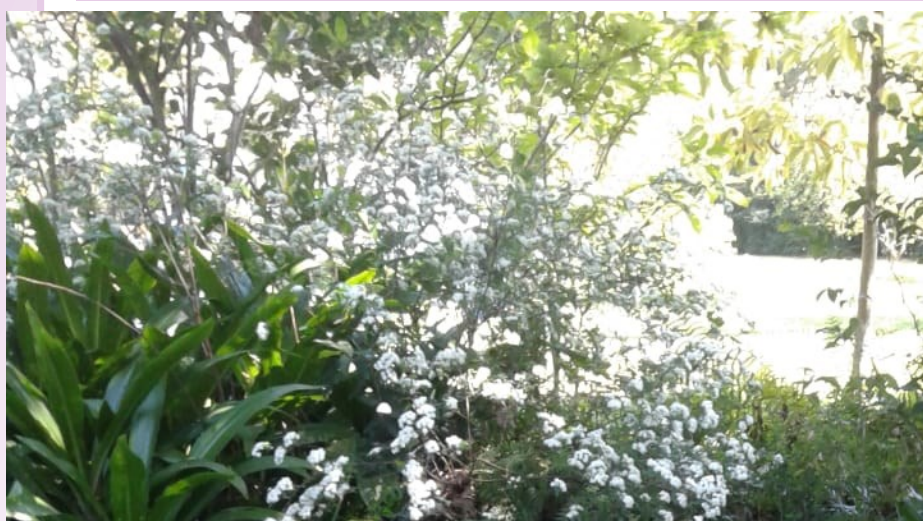
zoom

Zrínyi Kör
BUENOS AIRES

@HDiseno

RÖVID HÍREK

Virágba borultak a kertek; beköszöntött a tavasz! Gyönyörű virágok tündökölnek **Honfiné Rajczy Katalin** kertjében is!

RÖVID HÍREK

Bárhol vagyunk a világon, büszkék lehetünk magyar tudósainkra, kutatóinkra, a tudományos élet képviselőire!

A Magyar Tudomány napját, november 3-án, **dr. Gelényi Csaba nagykövet úr kezdeményezésére**, egy ahhoz méltó, online alkalommal fogjuk megünnepelni, bevonva több tudományterület képviselőjét egy 16:30 órakor kezdődő Zoom beszélgetésbe, ahol kettős identitásuk, magyarságuk szempontjából is beszélgetünk a tudományos munkájukról.

Meghívott előadóink:

Prof. Benedek Zsuzsi (nyelvtudomány)

Prof. dr. Haller Mihály (geológia)

dr. Haller Sofi (történelem)

Prof. dr. Székásy Miklós (kémia)

Prof. Wagner Carolina (zenetudomány)

dr. Zombory Gabriella (irodalom)

dr. Zsonda Márk (kulturális antropológia, régészet, etnográfia)

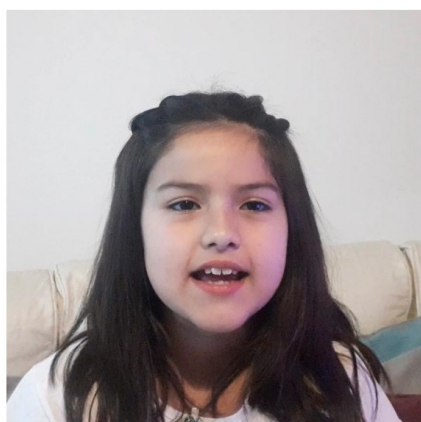
MÁR A FACEBOOK-ON IS
TALÁLKOZHATUNK.

Minden nap egy-egy idézettel,
cikkrészlettel, rajzzal elevenítjük fel a
már kiadott hírlapokat, hiszen a
megjelentetett írások örökérvényűek.

Tartsanak velünk!

SZENT LÁSZLÓ ISKOLA
BEKÖSZÖNTÖTT A TAVASZ
SZAVALNAK A SZENT LÁSZLÓSOK

Mindig izgatottan készítik a Szent László Iskola magyaróráinak tanulói a házi feladatokat. Ez alkalommal Zelk Zoltán versével köszöntötték a tavaszt. [A szavalat itt megtekinthető.](#)

SZABÓ LŐRINC: TAVASZ

„Mi az?” - kérdezte Vén Rigó.

„Tavasz” - felelt a Nap.

„Megjött?” - kérdezte Vén Rigó.

„Meg ám!” - felelt a Nap.

„Szeretsz?” - kérdezte Vén Rigó.

„Szeretlek!” - szólt a Nap.

„Akkor hát szép lesz a világ?”

„Még szebb és boldogabb!”

KNAPECZ KATA ÉS TÓTH ANDRÁS OKTÓBERI NÉPSZOKÁSOK — SZÜRET —

A szüret időpontja általában valamilyen jeles naphoz kötődött Szent Mihály napjától (szeptember 29.) Simon-Júdás napjáig (október 28.). A különböző bortermő vidékeken eltérőek voltak a szüretkezdő napok: Dunántúlon és Erdélyben Terézia napja (október 15.), Balaton és Kőszeg vidékén Orsolya napja (október 21.), Tokaj-Hegyalján pedig Simon-Júdás napja (október 28.) volt az első fürtök leszedésének időpontjai.

A kisebb szőlőkben a családok ma is meghívott segítőkkel végzik a szüretelést. A házigazda, aki egyben a szőlő tulajdonosa is, a szüret során megvendégeli a segítőt, a szőlőből és a mustból pedig kóstolót ad nekik. A bortermő vidékeken nagyobb szabású mulatságokat, szüreti felvonulásokat is rendeznek. Az evés-ivás, ének, tánc, hangos mulatozás elmaradhatatlan része ennek az időszaknak.

A szüret végeztével szüreti bálakat tartanak. Ezt hívogatás előzi meg, amit a szervező fiatalok és zenészek közösen végeznek. Zeneszóval mennek végig a falun, esetleg a szomszéd faluba is átmennek, és sorra hívják a szüretelő családokat. Korábban Kalotaszegen a bálba csak azok a lányok mehettek el, akiket a legények meghívtak.

A szőlőben annyi szőlőt szednek a fiatalok, amennyi a bálterem, kultúrház termének feldíszítéséhez elég. Egy nagyobb fürtöt is készítenek, amit a fő helyre helyeznek ki. Ezt a bál során az ügyesebbek ellophatják. Ugyanakkor a választott csőszlegények és csőszleányok őrzik ezt a szőlőfürtöt, és akit elkapnak, annak fizetnie kell. Néhol a bál végeztével kisorsolják a legnagyobb fürtöt. A mulatság sokszor reggelig tart.

(Forrás: Magyar Néprajz)

SZÓKINCSFEJLESZTŐ TÖRTÉNETSZÖVÉS SZINONIMÁKKAL

Terítéken a KEDVES szavunk

Ronan Priscila

Lektorálta: Vágási-Kovács Anna

Humánus mókus

Egyszer volt, hol nem volt, az Óperenciás tengeren is túl, ahol a **jólelkű** malac túr, volt egyszer egy **melegszívű, galamblelkű** mókus.

Ez a **jámbor** állatka mindig az erdei állatok segítségére sietett a bajban. Nagyon **készséges** volt! Egyszer az **elbűvölő** kicsi hörcsög nem talált ennivalót az erdőben, de a **jóságos** mókus adott neki mogyorót az éléskamrájából. „Köszönöm, te figyelmes barát!” – szólt a hörcsög és bement az odújába. Egy másik alkalommal, Pipi Réka, a varjú, elvesztette az ezüst gyűrűjét; a **tiszta szívű** kis mókus volt az, aki vette a fáradságot, megkereste és megtalálta egy bokor alatt, majd visszaadta a gazdájának. „Köszönöm szépen a **becsületes** megtalálónak!” – hálálkodott immár a varjú is.

Ám egy napon, egy csöppet sem **nemes lelkű**, ördögi bűvész érkezett az erdőbe. Mérgesgombákat keresett a varázstialaihoz, aminek csak ő tudta a csínját-bínját. A **szeretnivaló** állatok mind féltek tőle.

A **bájos** kis hörcsög alighogy kimerészkedett az odújából, a varázsló azon nyomban észrevette. Így utasította: „Héj te, **tündibündi, cukimuki** állat, irány bele az üstbe!” Éppen megfogta volna a remegő, **szelíd** kicsi hörcsögöt, amikor a **segítőkész** mókus a bűvész fejére ugrott. Ki gondolta volna, hogy a bűvész pedig éppen azoktól az **aripofi, tüneményes** mókusoktól félt csak igazán, mint amilyen most épp a feje tetején csücsült? „Jaj! Le rólam, te ördögfióka!” – jajgatott ijedten. A barátjának **jót akaró** mókus azonban erősen kapaszkodott a hajába; esze ágában sem volt feladni a küzdelmet.

Miután a varázsló eszeveszetten egy közeli patakba ugrott, a **drága** mókus visszaúszott a partra, a bűvészt pedig már a patak másik partján látták előbukkanni a habokból. Úgy elfutott, vissza sem nézett. “Hip, hip, hurrá az **édes, szeretetreméltó** mókusnak!” – kiáltotta a **tüneményes** állatsereg. “Milyen **önzetlen!** Milyen bájosan **angyali!**” – bólogatott mindenki. A hörcsög magához ragadta a szót: “**Szívélyes** köszönet **gáláns** tetteréért!” Aznap minden állat abba a **tündéri** buliba ment, amit a **zabálnivaló** hörcsög szervezett a **nagylelű, jóságos** mókus tiszteletére. Itt a **cukkancs** mese vége, fuss el véle!

HOGY SZÜLETETT AZ ALKOTÁS? Rendelkezésünkre álltak a KEDVES melléknév szinonimái ahhoz, hogy egy történetet inspiráljanak. Természetesen a történetészövéshez tudni kell, hogy milyen kontextusban használjuk az adott szót. Játszva tanultunk Priscivel! Fantáziája szüleményét csodás rajzzal illusztrálta.

A történetet még lehet fokozni. Mi az alábbi szinonimák közül válogattunk.

KEDVES

jólelkű, melegszívű, lágyszívű, galamblelkű, önzetlen, nemes, jóságos, jó, vajszívű, jóindulatú, nagylelkű, készséges, segítőkész, szíves, figyelmes, tapintatos, finom modorú, jóakarátú, jószívű, kegyes, aranyos, gáláns, tiszta szívű, becsületes, emberszerető, emberséges, aranyszívű, drága, elbűvölő, bűbájos, ennivaló, angyali, tündéri, elragadó, cuki, ari, aranypofa, zabálnivaló, csábos, bájos, imádnivaló, tüneményes, édes, szeretetreméltó, édi, tündibündi, cukimuki, szeretnivaló, aripofa, cukkancs, cukipofa...

KARANTÉN PERCEK

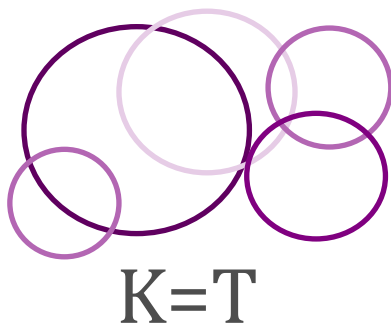
Magyarra fel! 8.

5x5 perc játék
a szavakkal

Találós kérdések!

- ♦ Melyik lóval lehet halat fogni?
- ♦ Melyik ló hangszer?
- ♦ Melyik lovon járunk?
- ♦ Melyik ló tud vágni?
- ♦ Melyik ló nem eszik szénát?
- ♦ Melyik ló lehet gomba?

KÉPREJTVÉNY *FEJTSD MEG A SZAVAKAT!*

ANAGRAMMA JÁTÉK A NÉVJEGYEN SZEREPLŐ NÉV BETŰIBŐL KELL KIRAKNI A VÁLASZT!

MI A FOGLALKOZÁSA?

KŐZEKE PÉTER

MI A KEDVENC SPORTJA?

G. BÚS ALADÁR

MI A FOGLALKOZÁSA?

FŐZI SÁNDOR

LÁNC LÁNC SZÓLÁNC *Egészítsd ki az oszlopokat, és folytast a szóláncot gyümölcs-, virág- és állatnevekkel!*

GYÜMÖLCSÖK	VIRÁGOK	ÁLLATOK
ALMA		SAS
	MARGARÉTA	
SZŐLŐ		MEDVE
	CITRUS	
KAKTUSZFÜGE		RÓKA
	MEDVEHAGYMA	
RAMBUTÁN		POLIP

Megfejtések: 1) háló, cselló, padló, olló, vasaló, taplógomba; 2) csapás, török;
3) képeretező, labdarúgás. női fodrász

KEREKES MIKI CITROMOS SÜTIJE

HOZZÁVALÓK

250 gr liszt (leudante)

180 gr cukor

100 cc olaj

3 tojás

2 citrom héja reszelve és

2 citrom leve (kb. 100 cc)

— lehet narancssal is készíteni —

(Ha nincs leudante liszt, akkor 0000-ás liszt
legyen, és hozzá kell adni 15 gr sütőport)

Először a sütőt elindítjuk, alacsony tűzön, hogy
már melegedjen, amíg összeállítjuk a tésztát.

Vajjal kikenünk egy tepsit és meglisztezzük.
Lehet az angol formájú (25 cm átmérő) vagy
rendes négyszögletes tepsi is.

A cukrot, a tojást, az olajat, a citrom héját és
levét összekeverjük. Mikor jól kikevertük,
adagonként adjuk hozzá a lisztet.

Mikor ez megvan, beleöntjük a tepsibe, és
alacsony fokon kb. 45 percig sütjük.

Akkor szoktam kivenni, mikor már barnul a
széle, vagy mikor beleszúrok egy kést, és nem
ragad rá a tészta.

KNAPECZ KATA & TÓTH ANDRÁS

HAZAI ÍZEK NYOMÁBAN

Mielőtt elutaztunk volna Argentínába, beszélgettünk néhány ismerősünkkel, akik felhívták a figyelmünket néhány gasztronómiai különbségre. Természetesen ebbe beletartoznak azok is, amik hiányoznak egy magyar konyhából érkezőnek, de külön kiemelték azokat, amiket feltétlenül meg kell kóstolnunk, ki kell próbálnunk. Az ember mindig abból főz, amiből tud, és ezzel mi sem voltunk másként. Igyekeztünk a megszokott ízeket keresni, ha kellett, akkor pótolni, de az újdonságok előtt sem zárkóztunk el.

Eddigi rovatunkban azokat a kedvelt receptjeinket mutattuk be, amiket buenos airesi konyhánkban a helyi alapanyagokból rendszeresen elkészítettünk. Azonban volt pár hozzávaló, aminek igencsak hiányát éreztük.

Az első és legfontosabb a tejföl volt. A magyar konyhában a tejfölt sokan sokféleképpen használják fel: mártásba, sűrítésnek, ízesítésnek, feltétnek vagy csak magában. Így a tejföl elengedhetetlen alapanyagunk számírt. Mi is sokszor éreztük a hiányát, de a mentorunktól kapott hasznos tanács, miszerint a tejszínbe citromlevet csöpögtetve hasonló ízvilágot érhetünk el, megoldást jelentett számunkra.

A másik, amit többször megkívántunk, az a túró volt. Ez szintén számtalan felhasználási lehetőséget rejt magában: édesen és sósan, süteményben, húsokhoz, tésztákhoz, de akár magában is fogyasztható. A túróhoz hasonló a ricotta, ami édes, de azt Magyarországon nem szoktuk enni, így nekünk nem szolgált alternatívaként.

A fűszerek közül a piros paprika, abból is a csipős fajta hiányzott nekünk, amit a tejfölhöz hasonlóan mindenféle ételhez hozzá lehet adni. Az őrölt paprika ugyan kapható, de csak az édes változata. Azt előszeretettel használtuk, de mit ér a csirkepaprikás erősebb paprika nélkül?

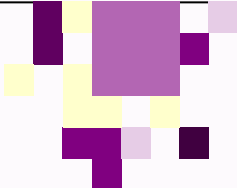
A szüleink tudták, hogy mik azok a hazai ízek, amik után már nagyon sóvárogtunk, így amikor megérkeztünk a Liszt Ferenc repülőtérre, tejfölös lángossal és túró rudival vártak minket.

Otthon szintén bekészítettek nekünk túrót, tejfölt és pirospaprikát, amiből szinte azonnal körözöttet csináltunk.

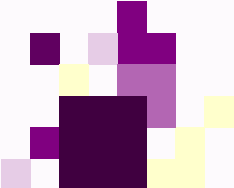

Az elmúlt 1 hónapban, amióta megérkeztünk Magyarországra, az argentin ízek is hiányoznak. Egyik kedvencünk lett a dulce de leche, amiből hoztunk is magunkkal, de sajnos hamar a doboz aljára kellett néznünk. A marhahúsból is sokat ettünk Buenos Airesben, mindenféle receptet kipróbáltunk, amit nagyon élveztünk. Azóta még nem ettünk marhát, de egy asado-ra azonnal igent mondanék. A hús mellé pedig a bor illik, amiből nagyon sokfélét kóstoltunk meg. Figyeltünk arra, hogy minél változatosabbakat válasszunk, sőt, egy táblázatban még pontosztuk is magunknak a borokat. Szerencsére már Magyarországon is kapható néhány pincészet bora, de azért az a hatalmas argentin borválaszték még várat magára. Utolsóként az empanada-t említeném, amit magunknak is sokszor készítettünk sósan és édesen is. A legjobban azt szerettük benne, hogy nagyon egyszerű elkészíteni, de laktató is egyben.

Bárhová megyünk, utazunk, mindig megismerkedünk újabb kultúrákkal, amikből egy kis szeletet aztán magunkkal vihetünk. Ugyanakkor mindig ott lesz bennünk az otthonról hozott, megszokott életmód, aminek a hiányát egy idő után érezzük. Ezt a kettősséget tapasztaltuk meg többek között a gasztronómia területén is: új ízeket fedeztünk fel, új receptekkel gazdagodtunk, de hiányoztak a hazai ízek is. Ezzel pedig azt hiszem nem vagyunk egyedül.

FILMAJÁNLÓ

MAGYAR FILMEK

A HERCEGNŐ ÉS A KOBOLD

rendező: Gémes József, író: George MacDonald

- *Egy kattintással online elérhető, megtekinthető.*

magyar-angol-japán rajzfilm, 1993.

„A mese két gyermekhőse, Angelica hercegnő és Kófic, a bányászfiú **felfedezik a föld alatt élő gonosz teremtmények, a koboldok birodalmát, és kihallgatják tervüket.** A koboldok bosszút akarnak állni a fényembereken (így nevezik őket a földön élőket), mivel azok a régi időkben a föld alá kényszerítették őket, s mert nem voltak hajlandók betartani a törvényeket, nem segítettek egymáson, s egyáltalán nem voltak barátságosak, ahogy ez egyébként a mesék igazsága szerint elvárható az emberi lényektől. Természetesen senki sem hiszi el a két gyermeknek a szellemek létezését, pedig a kobold Varangy király már készíttit seregét.”

SZABADSÁG, SZERELEM

rendező: Goda Krisztina, 12+

- *Egy kattintással online elérhető, megtekinthető.*

magyar filmdráma , 2006.

„**1956. Magyarország csupán egy kis csatlósállam a szovjet blokkban, de nagyhatalom is: vízilabda-válogatottja verhetetlen.** A pólós srácok a vasfüggöny mögött is az élet császárainak érzik magukat; élvezik a sikert és a lányok rajongását, magabiztosak és összetartók. Eddig egyetlen egyszer veszítettek: 1955-ben, amikor egy moszkvai mérkőzésen a bíró nem engedte őket győzni. Mindannyian a visszavágásra, a melbourne-i olimpiára készülnek. Ám a történelem alaposan összekavarja a terveiket. Budapesten kitör a forradalom.”

SECCIÓN EN ESPAÑOL

VÁGÁSI-KOVÁCS ANNA

*¿Por qué puntualmente húngaro?
Aprender húngaro en tiempo libre*

¿Por qué alguien pasa su tiempo libre aprendiendo y mejorando sus habilidades en húngaro?

Le pregunto a uno de mis alumnos en cada edición del boletín...

Con mi pequeña alumna de 7 años, **Irina Valentin** me encuentro todos los sábados en Círculo Juvenil Zrínyi (Zrínyi Ifjúsági Kör). De semana en semana, Irina habla cada vez con más confianza en húngaro en las clases, con su papá practica con diligencia lo que ha aprendido, ¡y hace todas las tareas con entusiasmo y con un hermoso sentido estético! Los lectores del boletín ya pudieron encontrar sus dibujos en varias ediciones anteriores.

¿Por qué estás aprendiendo húngaro?

Estoy aprendiendo húngaro porque en mi familia muchos lo hablan y me gustaría poder entenderles y conversar con ellos en ese idioma que además me gusta.

¿Qué significa para ti que también seas húngara?

Significa poder tener algo distinto, algo más que mis amigos de aquí.

¿Hay comidas, celebraciones, cuentos, tradiciones... que formen parte de la cultura húngara y te gusten mucho?

No hay nada húngaro que me guste más que comer "Pick Szalámi"!

TIBOR MARTÍ

Traducido por: Zsuzsa Szűcs

6. DE OCTUBRE—RECORDAMOS A LOS MÁRTIRES DE ARAD

Luego de la rendición (13 de agosto de 1849) que indicó el fin de la Guerra de Independencia de 1848-49, el 6 de octubre fueron ejecutados en Arad 13 jefes de mando por sentencia del tribunal militar imperial. El mismo día en que ellos murieron como mártires, el primer ministro de Hungría también fue ejecutado en Budapest.

El día de la muerte de los generales Dessewffy Arisztid, Kiss Ernő, Schweidel József, Pöltenberg Ernő, Török Ignác, Láhner György, Knézičh Károly, Nagysándor József, conde Leiningen-Westerburg Károly, Aulich Lajos, Damjanich János, conde Vécsey Károly y del coronel Lázár Vilmos, así como del primer ministro Batthyány Lajos, se convirtió en símbolo del derramamiento de sangre de la revolución y de la lucha por la libertad.

El 6 de octubre, como parte de la serie de conferencias virtuales de "Historia y cultura húngara", conmemoramos a los mártires de Arad y el destino de mártir del primer ministro conde Lajos Batthyány. Hace 171 años, en ese día, dieron su vida y su sangre por la libertad, su patria y sus compatriotas. En la conmemoración, recordamos que durante las represalias posteriores a la guerra de independencia de 1848-49 fueron ejecutadas unas 150 personas, muchas de ellas como resultado de juicios improvisados o directamente sin ninguna sentencia judicial. Nuestros héroes son aquellos que sacrificaron sus vidas por la emancipación de Hungría. La venganza de la corte de Viena quebró la vida de oficiales bien preparados, que habían dirigido sus ejércitos en muchas batallas victoriosas (12 eran generales y uno coronel), y en el caso de Batthyány era un político respetado y exitoso y parte de una de las familias nobles húngaras más antiguas.

El momento de las ejecuciones fue también un indicador: las condenas a muerte se ejecutaron justo en el primer aniversario del estallido de la Revolución de Viena.

Durante las charlas que siguieron a esta conferencia se marcó el cinismo de la corte que se manifestó también de otra manera. El Puente de las Cadenas soñado por István Széchenyi fue inaugurado el 20 de noviembre de 1849, poco después de la ejecución de los mártires de Arad. El primero en atravesar el puente fue justamente quien ordenó la ejecución, el odiado gobernante plenipotenciario Julius von Haynau. (No es menos impactante pensar que un siglo después, el 20 de noviembre de 1949, en presencia de Mátyás Rákosi, se inauguró nuevamente el Puente de las Cadenas reconstruido luego de ser volado por los alemanes al final de la Segunda Guerra Mundial).

En represalia tras la Guerra de Independencia, el sanguinario general Haynau, conocido como la "hiena de Brescia", quiso dar un ejemplo, por lo que muchos otros fueron víctimas además de los mártires de Arad. Tras ellos quedaron huérfanos y viudas, familias destrozadas.

En nuestro programa también recordamos otras víctimas de represalias: evocamos el volumen de cuentos "Korhadt fakeresztek" (Cruces de madera corroída) (1909) de Viktor Rákosi (1860-1923) donde el escritor presentó el destino del hombre común de una manera emotiva a los soldados de la guerra de independencia. Personas que dieron su sangre o felicidad por una gran causa común. Así son los pequeños hombres de alma heroica de las "Cruces de madera corroída". Difícilmente se recuerde más bellamente la revolución y la guerra por la independencia que en este libro de cuentos.

Como parte de la conmemoración, también presentamos varias fuentes interesantes menos conocidas relacionadas con los mártires: se pudo observar en el registro de defunción de la parroquia San Roque de Pest la triste inscripción del primer ministro conde Lajos Batthyány: "Conde Lajos Batthyány primer ministro de Hungría, [lugar de nacimiento:] Pozsony, casado, católico romano, de 40 años, fusilado por el tribunal militar austríaco y traído muerto desde el nuevo edificio", y también la observación relacionada: "fue colocado aquí en la cripta de sus amigos".

Junto con los retratos de los mártires de Arad, recordamos además algunos extractos de las últimas cartas a sus familiares, que uno no puede leer sin conmoverse. La última frase del general József Nagysándor antes de su ejecución fue: "¡Pero hubiese sido terrible pensar en la muerte si no hubiese hecho nada en mi vida! Me inclino humildemente ante mi Dios porque me ha hecho un héroe, un hombre justo, un buen soldado". Muchos de las mártires dejan también mensajes para el futuro para los actuales jóvenes de nuestra nación. Las últimas palabras del general Ernő Kiss fueron: "Dios mío, ¿será un hombre completo el joven de la nueva era? Que los gloriosos santos de Árpád vigilen a los jóvenes húngaros para que sus corazones pertenezcan a Cristo y sus vidas a su patria." Creo que realmente quería dar esta advertencia a muchos. Antes de su ejecución, Lous Aulich dijo estas palabras: "Serví, serví, siempre sólo serví. Y seguiré sirviendo con mi muerte". Para muchos de nosotros, una de las mayores deficiencias es la falta de vocación de servicio. Es importante señalar que una de las garantías de supervivencia de las comunidades, incluidos los húngaros que viven en la diáspora, es el servicio a la comunidad.

Al final de nuestra conmemoración, escuchamos las palabras de Lajos Kossuth alabando a los mártires de Arad; el solemne discurso de Lajos Kossuth fue grabado con un fonógrafo para la ceremonia de conmemoración del 6 de octubre de 1890 desde su exilio en Turín.

La historia, el juez del mundo, responderá a esta pregunta.

Que los mártires, en su santo recuerdo, sean bendecidos en su polvo y su espíritu con las mejores bendiciones de Dios por la libertad de su patria en la verdad eterna;

A mí, que no puedo caer de rodillas en el polvo del Gólgota húngaro, el 6 de octubre me verá en mi ermitaño exilio de rodillas con mis ancianos brazos extendidos hacia mi patria negada, mientras con agradecido ardor bendigo el santo recuerdo de los mártires por su lealtad a la patria, por su sublime ejemplo a la posteridad, y ruego fervientemente al Dios de los húngaros que haga triunfar la profunda proclama que resuena en los labios húngaros hacia su nación. Que así sea. ¡Amén!

¡Gloria a los héroes!

TIBOR MARTÍ

Revisado por: María Micsinay de Benedek

ENTREVISTA con el Sr. Cónsul Honorario de Hungría en el Chaco, Arquitecto ALEJANDRO PAJOR

El Sr. Cónsul Honorario de Hungría, Sándor Pajor, es un arquitecto reconocido. En Villa Angela y sus alrededores. Se construyeron muchos edificios según sus planos, entre ellos la torre de la iglesia parroquial del Sagrado Corazón de Jesús en Villa Angela. Lo conocí como un hombre trabajador, entusiasta, creativo, especialmente informado, educado, bien intencionado y de buen humor, quien trabaja con el corazón y el alma para la comunidad húngara en Villa Angela, y por su cargo consular honorario para toda la comunidad húngara en el Chaco. Fue nombrado cónsul honorario en 2018 y desde entonces ha sido miembro oficial del aparato diplomático húngaro en la Argentina. Concienzudo, cumple su mandato y todo lo demás que emprende con devoción: es un representante consecuente de los intereses de los húngaros en el Chaco, y aunque no tiene un rol formal en la Sociedad Húngara de Villa Angela, debido a su posición diplomática, coopera de manera excelente con el presidente de la sociedad, sr. José Luis Bischof y con todos los miembros de la misma; en la práctica, es el motor de las iniciativas locales.

Estimado Sanyi! Por favor, preséntanos tu itinerario hasta el cargo de Cónsul Honorario de Hungría en el Chaco! (...tu familia y tu identidad húngara qué vínculo tiene con tu carrera profesional, como arquitecto y como representante del Chaco; nos comentaste que trabajaste antes junto con el gobernador de Chaco... es decir, Tú tienes/vos tenés experiencia previa de la carrera diplomática-política también...)

La arquitectura siempre ha sido una pasión, desde pequeño, cuando tuve que hacer el Secundario elegí la Escuela Industrial con orientación electromecánica porque podría aprender otras cosas, en el pueblo no tenía opciones orientadas a la construcción. Tiempo después, cuando hacía el Servicio Militar, un amigo arquitecto solía llevarme al Regimiento y teníamos largas charlas sobre diseño y urbanismo. Entonces cuando ingresé a la Universidad, elegí la UNNE (Universidad Nacional del Nordeste) porque allí estaban los profesores y arquitectos más reconocidos en aquellos años de 1980. Hasta hoy, la actividad profesional como arquitecto es el leiv-motiv de mi vida, es mi pasión. Tuve la dicha de ganar varios concursos internacionales de diseño y gracias a la arquitectura pude conocer otras Universidades. También tuve un breve paso por la docencia en la UNNE, en la UBA (Universidad de Buenos Aires) y en la FIU (Florida International University de Miami, FL.) que dejé cuando vine a vivir a mi querida Villa Angela.

Si, tuve el honor de servir a mi Provincia como encargado de Relaciones Internacionales y Comercio Exterior, trabajando durante cuatro años en el gabinete del Gobernador Roy Nikisch (2003-2007). Aquellos fueron años en los que personalmente pude aprender sobre la importancia de relacionarse y coordinar objetivos, a veces dispares, pero siempre trabajar para resolver diferencias o conflictos mediante el diálogo, haciendo prevalecer siempre la esencia común que tenemos.

Desde tu infancia, ¿que significó para Vos ser descendiente de húngaros y qué significa hoy?

Mi infancia fué muy linda. Mis padres siempre trabajaron duro para hacernos vivir, a mi hermano y a mí, una niñez plena pero siempre enseñándonos el valor del trabajo, del esfuerzo. La casa de mis abuelos en la chacra, siempre fue el lugar referencial. Si bien nosotros vivíamos en el pueblo, los fines de semana la pasábamos allá.

Trabajábamos junto a mi padre o a mi tío, arriba del tractor, ayudando a curar o regar los frutales de varias hectáreas. Corríamos todo el tiempo por ese patio inmenso. Mi abuela preparaba unos postres riquísimos en el horno de barro del patio y a veces el abuelo nos llamaba, después de correr y jugar, para acercarnos a la sartén que estaba sobre la cocina a leña (de hierro fundido), donde tenía listos unos huevos revueltos con panceta y pan...! y eso era como el premio!... ja! Éramos felices!

Ser húngaros -descendientes- siempre fue un valor esencial para mí. Desde niño me encantaba sentarme junto a mis abuelos para que me contaran historias de Europa, de Hungría, de su pueblo, en fin... el sentimiento de pertenencia lo he tenido desde siempre, gracias a ellos. En la casa siempre me llamaron „Sanyika”.. ja! Porque Sanyi era mi padre y esa manera de llamarme perduró toda mi vida.

Hoy, ser descendiente de húngaro significa para mí pertenecer a una diáspora que tiene valores comunes tan nobles y tan sinceros que me emociona. Soy argentino y honro a mi bandera celeste y blanca; pero ser húngaro significa llevar en la sangre la pertenencia a mis abuelos y la pertenencia a una Nación con historia milenaria, repleta de ejemplos grandiosos; con lo cual, todo me llena el alma de sentimientos cercanos al orgullo.

¿Podrías comentar tus experiencias, por favor, como cónsul honorario? ¿Qué hace / trabajo tiene el Cónsul? ¿Que significa todo esto para Vos?Cuál es la belleza y si hay, los desafíos para Vos?

Tenemos mucho trabajo de cooperación junto al Consulado en la tarea de ayudar a quienes desean iniciar trámites, indicarles qué documentos deben recabar, indicarles quien/quienes pueden enseñarles el idioma. Gracias al KCSP hace muchos años podemos tener la visita anual de becarios con altísimo nivel de educación e inteligencia que nos ayudan de forma extraordinaria en todos esos aspectos.

Por otro lado, siempre estamos trabajando en conjunto con La Sociedad Húngara de SSMM de Villa Angela en todos los eventos patrios tanto de Argentina, como de Hungría; participando y haciendo valorar nuestra presencia en la sociedad de nuestra Provincia del Chaco.

Este año 2020, tan especial debido al coronavirus, hemos logrado una manera de mantener muy alto la difusión de la cultura y la historia de Hungría y sus relaciones con Argentina y Latinoamérica a través de un programa de charlas virtuales los días martes de cada semana junto al Becario Dr. Martí Tibor. Esto nos colma de satisfacción por la calidad y cantidad de asistentes a dichas charlas. Las vamos a continuar hasta finales del mes de noviembre. Para mí todo esto significa una gran responsabilidad, pero también un honor porque representar al país de mi sangre tiene un significado muy profundo que me da obligaciones y derechos que debo respetar y hacerles honor.

El Cónsul Honorario, qué tipo de cooperación tiene con la Embajada de Hungría en Buenos Aires?

La Embajada de Hungría es nuestro soporte en todo. La cooperación es permanente. El Señor Embajador, Dr. Gelényi Csaba es el primero en ponerse adelante en la ayuda a la diáspora; la comunicación es permanente, fluida y periódica, realmente es un placer trabajar con ellos.

El Consulado, a cargo ahora de la Sra. Dra. Kalydy Vanda; colabora de forma permanente, aún en este año lleno de grandes problemas debido al Covid y la cuarentena en nuestro país, se ha ingeniado de las distintas maneras virtuales de trabajar para poder ayudar en todo.

Debo agregar que la ayuda permanente de AMISZ en nuestra comunidad chaqueña ha sido históricamente fundamental. La ayuda y el apoyo permanente desde hace décadas y décadas atrás, de la Federación de Entidades Húngaras de Argentina ha sido nuestra herramienta para conseguir las donaciones de la Fundación Bethlen Gábor, gracias a ello pudimos mejorar y modernizar el edificio de la Sociedad Húngara de Villa Angela. Es una relación institucional muy fuerte para Chaco porque demuestra la realidad de la cooperación con la diáspora.

Al ser Cónsul Honorario, ¿tienes una filosofía, ideas que te gustaría seguir?

Pienso que sólo trabajar es la única filosofía. Ayudar, colaborar y ser útil desde lo que mis posibilidades lo permitan.

Yo tengo un sueño, que espero sea realidad muy pronto y estoy con la esperanza: „hermanar” a nuestra ciudad Villa Angela, con Szentendre; la ciudad-museo donde descansarán las reliquias de la diáspora chaqueña, que ahora han regresado por barco a Hungría — del mismo modo que nuestros abuelos llegaron a la Argentina hace 100 años atrás- yo pienso que Villa Angela y Szentendre desde ahora tendrán algo en común muy representativo del espíritu húngaro en la diáspora argentina.

¿Cómo ves el futuro de la colectividad húngara chaqueña?

Yo veo cada vez más el afán de los más jóvenes en aprender el idioma, en aprender de cocina y platos húngaros, de aprender bailes folclóricos, de hecho tenemos un Ballet -Liliom- que es reconocido internacionalmente y un verdadero orgullo para todos. La colectividad húngara tiene referentes con experiencia que durante toda su vida han dedicado a nuestra diáspora todos los valores y el conocimiento que ahora las nuevas generaciones -ya vamos por la 5ta generación- reconocen y participan mucho de todas las actividades, participan de los campamentos en las otras provincias, se capacitan en becas que Hungría dispone para todos. Desde Chaco hemos realizado gestiones para que adolescentes descendientes de húngaros chaqueños puedan estudiar en el Instituto Balassi y otros estén ahora estudiando en la Universidad de Pécs. La verdad es que el futuro es fantástico teniendo en cuenta esta realidad.

En tu artículo (véase Rólunk szól, en el número de septiembre, en la página 109) sobre la casa construida por tu abuelo, mencionaste de una manera emocionante que te acuerdas cuando tu abuela preparaba comida en el porche de la casa y tú corrías alrededor de dicha casa... Sueles pensar en lo que tus abuelos te dirían en estos días? ¿Qué pedirían a los húngaros que viven en el Chaco?

Me da mucha risa esa anécdota y es tierno recordar esos momentos de la niñez, pero pienso que mis abuelos me dirían que debería estudiar más el idioma húngaro y que ellos pensarían que los húngaros del Chaco nunca dejen de valorar el espíritu magyar y hacer todo lo posible para mantener siempre vigente nuestra identidad y pertenencia.

SUSANA BENEDEK

IDIOMA HÚNGARO EN LA UNIVERSIDAD DE BUENOS AIRES

El 23 de septiembre arrancaron los nuevos cursos de húngaro en la UBA. Dos niveles, más de 80 estudiantes. ¡Increíble! ¿Por qué tantos estudiantes? ¿Cómo puede ser? La respuesta es simple. La mayoría empieza porque el idioma es un requisito para obtener la ciudadanía húngara. En ciertos casos hay que demostrar dominio comunicativo en húngaro. No se trata de un examen, lo que se pide es comunicación real en húngaro, poder entablar un diálogo. ¿Acaso no es un requisito lógico? Si lo que quiero es ser húngaro, pues entonces debo hablar el idioma y entender los formularios que están en dicho idioma, conocer la cultura y las tradiciones de mis ancestros. Creo que es lo mínimo. Lo que exigen es muy claro:

El nivel de conocimiento del idioma requerido para la naturalización presupone una comunicación bidireccional de nivel medio en húngaro, que incluye tanto la comprensión como la expresión verbal.

Al examinar el dominio del idioma húngaro, no se espera que el solicitante hable un idioma literario, por lo que no es un obstáculo comunicarse en un posible dialecto, ni tampoco es un obstáculo si la comunicación no presenta fluidez o aparecen errores de estructura, siempre y cuando no interfiera en la comprensión del mensaje y logre transmitir información.

El aspecto básico para evaluar el nivel requerido de dominio del idioma es que el solicitante comprenda y hable el idioma húngaro al menos en el nivel de comunicación necesario para la vida cotidiana y sea capaz de establecer un diálogo, hacer preguntas y responder a las preguntas que caracterizan la comunicación diaria.

Luego, cuando llega la carta de ciudadanía y se procede a la jura, el solicitante declara su lealtad a Hungría durante el juramento o promesa de ciudadanía, y se compromete a respetar la Ley Fundamental y las leyes. Teniendo esto en cuenta, durante la presentación oral también se examinará si el solicitante conoce los símbolos y días festivos nacionales e históricos de Hungría.

Siempre me hacen la misma pregunta: ¿cuánto tiempo necesito? En esta primera instancia parecería que lo único que importa es obtener la ciudadanía, que el trámite sea rápido, que se cumpla con lo que piden, y que terminemos con esto cuanto antes. Sin embargo, lo que ocurre a lo largo del curso es mágico. Lo que empieza como un trámite burocrático pasa a ser un camino placentero, lleno de sorpresas, de vibraciones, de estímulos, de recuerdos que conmueven. Las palabras nuevas, la musicalidad de este nuevo idioma, los significados, los juegos de palabras, las maneras de entender la vida a través de las expresiones, van transformando los sentimientos de los estudiantes. De pronto deja de ser un trámite y es como un viaje al más allá, explorando un nuevo mundo lleno de atracciones y de misterios que queremos comprender.

El idioma húngaro es aglutinante, por lo que las palabras terminan siendo kilométricas. Me fascina ver cuando los estudiantes empiezan a desmenuzar la palabra, a desarmarla, para ver cada marca e ir entendiendo y comprendiendo lo que significa.

Por otro lado, los alumnos van viendo cómo se forman las palabras en húngaro. No se inventan nuevas palabras para significar algo, sino que se van describiendo los fenómenos que ocurren para nombrar algo. Por ejemplo:

- ♦ Una nube: es vapor que sube (felhő)
- ♦ Pasaporte: no dice pasar la puerta, dice carta para el camino (útlevel)
- ♦ De nada: se dice de corazón. Aparece la palabra corazón (szívesen)
- ♦ Para nombrar a la madre o al padre se añade la palabra dulce: édesanya
- ♦ Pelo canoso y otoño es la misma palabra (ősz): perdemos pelo, como pierde las hojas el árbol y a su vez cambia de color.
- ♦ La loma de burro, para controlar la velocidad de los autos en la calle, se dice policía acostado. ¡Genial! Hace el trabajo de policía, ¿o no? (fekvőrendőr)
- ♦ El policía en húngaro es el vigilante del orden (rendőr)
- ♦ El hermano en húngaro combina dos palabras: sangre + cuerpo. (testvér) ¿No es genial?
- ♦ El hogar y la patria son la misma palabra (hon, otthon, haza, ház) Eso habla de lo importante que es para el húngaro la patria, es su hogar.
- ♦ El verbo explicar contiene la nacionalidad: magyar, magyarázni. Es tan lógico. ¿En qué idiomas puedes explicar mejor? ¡En tu propio idioma, el húngaro! Es como si en español explicar se dijera: españolear.
- ♦ La revolución en húngaro se expresa con el verbo hervir, hierve, hay hervor (forradalom)
- ♦ Sol y día son la misma palabra (nap). Siete y semana son la misma palabra (hét).
- ♦ Biblioteca es almacenamiento de libros (könyvtár), la caja para pagar sería almacenamiento de dinero (pénztár), el almanaque el almacenamiento de días (naptár), el diccionario el almacenamiento de palabras (szótár), la farmacia el almacenamiento de medicamentos (gyógyszertár).

- ♦ El medicamento es el producto que cura (gyógyszer).
- ♦ El abogado es el que defiende un asunto (ügyvéd).
- ♦ La babosa es el caracol desnudo (meztelen csiga).
- ♦ Arroba es lombriz (kukac).
- ♦ Te lo resumo se dice: te lo digo en una cáscara de nuez (dióhéjban)

Podría seguir enumerando ejemplos por horas. Es un idioma maravilloso, que los estudiantes van descubriendo y quedan deslumbrados. Lo que empieza como una obligación termina siendo algo placentero, como un viaje en un parque de diversiones. Se enganchan, y ya no lo hacen SOLAMENTE por la ciudadanía, lo hacen porque les gusta, porque sienten interés, porque los conecta con sus historias y disfrutan ese camino. Experimentar ese cambio que hacen conmueve y siento que todos van recuperando identidad, que los corazones se van tiñendo de rojo, blanco y verde.

Quisiera cerrar con algunos comentarios de mis estudiantes. ¿Qué significó para vos aprender húngaro?

Fue encontrarme con mis raíces. Un sueño cumplido, un desafío.

Para mí estudiar húngaro fue una experiencia divertida y enriquecedora, que me sacó de mi zona de confort para entender una gramática completamente distinta.

Para mí estudiar húngaro significa identidad, me da la oportunidad de conectarme con mis antepasados europeos y sentirme parte de ellos a través del lenguaje. Es un idioma desafiante y complejo y llegar a expresar un pensamiento, una idea en ese idioma me hace sentir muy especial.

Estoy feliz. Misión cumplida. ¡A seguir trabajando!

ANNA VÁGÁSI-KOVÁCS

MIS HIJOS ESTÁN APRENDIENDO HÚNGARO!

PADRES DEL SAN LADISLAO

La mamá de Victoria, Nicolás y Matías Perelman es lectora habitual de Rólunk szól. Dado que la familia vive cerca del Club Hungaria cuando surge la oportunidad, están felices de unirse a la vida del Club; conocen nuestra comida, son visitantes del mercado navideño y los niños se han familiarizado con las bellezas del idioma húngaro por segundo año consecutivo. Le pregunté a su madre.

Además de las muchas actividades de Cielo, ¿por qué decidieron aprovechar la oportunidad de aprender húngaro este año?

El año pasado, tanto Victoria como Nicolás habían estudiado húngaro en el colegio durante 3 meses. Esta experiencia les resultó sumamente interesante, no solamente por aprender un idioma tan diferente al español o al inglés (que también estudian), sino también por poder conocer un poco de la cultura húngara. Por eso, este año quisimos repetir esta grata experiencia y sumar a Matías que este año empezó la escuela primaria.

¿Cómo les resulta el idioma?

El idioma les resulta fácil de pronunciar aunque todavía no pueden armar frases por sí solos en húngaro. Las canciones las aprenden con facilidad como también el vocabulario.

¿Como experta en lingüística, ¿cómo ves el idioma húngaro?

El húngaro es un idioma muy particular, ya que al ser uno de los pocos idiomas de Europa que no pertenece a la familia de las lenguas indoeuropeas, hace que sea muy difícil de aprender como segunda lengua. Sin embargo, no resulta demasiado complicado de pronunciar para los hispanohablantes, ya que fonológicamente no difiere tanto del español. El húngaro me parece un idioma muy interesante y tiene una cadencia hermosa.

¿Cómo ven el desarrollo del nivel de los niños desde Marzo?

Notamos un avance en su nivel y vemos que saben varias canciones o algunas frases en húngaro. A veces se dicen algo entre ellos en húngaro a modo de código, sabiendo que no entendemos lo que dicen.

¿Cuál creen que sea su grado de dedicación con la clase?

En general tienen un alto grado de dedicación con la clase, tratando de conectarse a tiempo y preparando las tareas pedidas.

¿Se escuchan palabras/canciones en húngaro de los niños en casa? Si es así, cuáles?

Sí, nos cantan todas las canciones que aprenden. Siempre cantan Vicki, Nico, Mati Jó Reggelt... y ven otras canciones en videos en internet de Gyerekdalok. Saludan a veces en húngaro a los familiares, nos dicen los colores que recuerdan en húngaro y los números que Nicolás aprendió a contar hasta el 100.

En la clase

MINDENSZENTEK NAPJA

NOVEMBER 1.

**Mindszentynum, az
Argentínai Katolikus Magyarok
Szövetségének
online megemlékezése**

ZRÍNYI IFJÚSÁGI KÖR

ÉVZÁRÓJA

NOVEMBER 14-ÉN 11:00 ÓRAKOR

SZERDÁNKÉNT

Magyar nyelvű TÁRSALGÁSI KLUB

17:00 ÓRAKOR felnőttekkel

19:00 ÓRAKOR fiatal felnőttekkel

BESZÉLGESSÜNK EGY JÓT MAGYARUL!

A ZOOM-ON!

ISTENTISZTELET

**Minden hónap 2. és utolsó vasárnapján
a ZOOM-on!**

MAGYAR NÉPTÁNC kicsiknek

PÉNTEKENKÉNT

16:00 ÓRAKOR

KNAPECZ KATÁVAL ÉS TÓTH ANDRÁSSAL

**AMENNYIBEN SZÍVESEN ÍRNA/KÜLDENE CIKKET,
RECEPTET, VERSET A HÍRLEVÉLBE, VAGY KÉRÉSE,
KÉRDÉSE LENNE, FORDULJON HOZZÁM BIZALOMMAL
AZ ALÁBBI CÍMEN: ANNAVAGASIKO@GMAIL.COM**

A szerkesztő: Vágási-Kovács Anna